

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

1st slovenski delavec v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 84. — ŠTEV. 84*

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 11, 1922. — TOREK, 11. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

USPEHI UNIJSKIH ORGANIZATORJEV

KLJUB VSEM PREGANJANJE M OD STRANI DRŽAVNEGA KOZASTVA TER KAPITALISTIČNIH INTERESOV SO DOSEGLI UNIJSKI ORGANIZATORJI VELIKE USPEHE. — KRIZA GLEDE DOBAVE PREMOMA SE BO KMALU POJAVILA.

Uniontown, Pa., 9. aprila. — Organizatorji United Mine Workers so zaznamovali na sestanku, ki se je vršil danes tukaj in katerega se je vdeležilo približno pet tisoč neunijskih premogarjev, velik uspeh, ko so vsi delavci izjavili, da se bodo pridružili stavki. To je prvi uspešni naval od strani unije v teku zadnjih dveh setih let.

— V teku naslednjih osem in štiridesetih ur bodo vsi rovi v Connellsville okraju zaprti. — se je glasilo v sporočilu, katero so poslali unijski voditelji neorganiziranim delavcem, ki so se zbrali v veliki dvorani na sestanku. Tozadevno izjavo se je sprejelo z velikanskim navdušenjem.

Zborovanje, ki je bilo tajno vzprijeto, je prišlo kot presenečenje ne le za premogarske barone, temveč tudi za splošno javnost. Obvestila glede sestanka se je na tajnem razdelilo med premogarske in slednji so prišli tekom popoldneva iz vseh rogov, ki niso bili dosedaj prizadeti od stavke.

Unijski voditelji stavke izjavljajo, da bi stavka neunijskih premogarjev popolnoma prekinila obratovanje v Connellsville premogarskem okraju. Večina delavcev, ki so bili navzoči na zborovanju, je prišla iz zgornje sekcije, kjer se nahajajo največje naprave jeklarskih interesov.

Unijski organizatorji bodo osredotočili na sedaj naprej svoje delovanje na rove United States Steel korporacije, ležeče med tukajšnjim krajem ter Connellsville, potem ko se jim je posrečilo organizirati premogarske v dolonji sekciji, med Brownsville in Maestow.

Zborovanje je povzročilo precej razburjenja, a opaziti ni bilo nikakega nereda, ker so se držali državni kozaki v ozadju, čeprav so bili pri roki za vsak slučaj.

Sestanek je otvoril s kratkim napovedom Edward Tabor, neki tukajšnji odvetnik, ki je rekel, da ima dosti poguma, da nastopi na zborovanju ter pozval navzoče, naj se zavzamejo za javni mir in red. Predsedstvo je nato prevzel unijski organizator John O'Leary.

— V teku naslednjih osem in štiridesetih ur bodo zaprti vsi rovi v Connellsville okraju. — je izjavil William Feener, star unijski organizator, in kakorhitro je izrekel te besede, so navzoči premogari sprejeli izjavo z velikanskim navdušenjem. Rekel je nadalje, da se ne smejo neunijski premogari vrniti na delo, če ne bodo, da bo unija, njih edina zaščitnica, zdrobljena v tem velikem boju za obstanek.

— Prekrižajte roke ter ne hodite v bližino rogov jutri. — je rekel William Hynes, član okrajnega odbora iz Pittsburskega okraja. Tudi drugi organizatorji so nagovorili delavce, a posvarili slednje, da so unijske finance kaj slabe in da ne morejo pričakovati nikake finančne pomoči.

Vsi govorniki so povdarjali dejstvo, da skušajo delodajalci zlomiti unijo s tem, da ne upoštevajo sklenjenih kontraktov. To je prvo znamenje preizkušnje, katerega kažejo premogarski baroni do svojih delavcev in ki bi izvažalo vladno umeščanje, če bi bila krivda na strani delavstva. Več kot enkrat po bilo čuti iz vrst delavstva, da se ne bodo vrnili na delo in da ne bodo pomagali baronom zlomiti unije.

Ko je prišel nato poziv, naj pokažejo možje unijske karte, jih

je bilo le malo, ki so se mogli ozvati temu pozivu. Kakorhitro pa se je ugotovilo dejstvo, je pozval predsedujoči organizator ljudje, naj dvignejo svoje roke v dorokoz, da se hočejo pridružiti uniji. Vsi so dvignili roke.

Vsa znamenja kažejo, da bo prišla kriza jutri, ko bo skušali delodajalci obnoviti obratovanje. V južnem okraju sicer ni vrjetno, da bi se obratovanje obnovilo, a v severnem, kjer ima kontrola v rokah United States Steel Corporation, je najbrž pričakovati resnih zapletljajev.

V številnih premogarskih naselbinah tega okraja, kjer so zaposleni neunijski delavci, se je že pričelo z nasilnim izgonom stavkajočih premogarjev iz hiš, ki so kompanijska last.

Številne prodajalne v tem okraju so objavile, da bodo dajale stavkajočim premogarjem na kredit blago, dokler bi dolžna svota ne presegala štirinajstredne plače.

VIHARJI V TEXASU.

Dallas, Texa, 10. aprila. — Viharji, ki s ose završili v soboto zvečer v centralnem Texasu, so zahtevali devetnajst človeških žrtev. Številne reke, ki so stopile preko bregov tekom nalivov, so danes zopet, vpdale.

ARGENTINSKA POLICIJA PROTI RADIKALCEM.

Buenos Aires, Argentina, 10. aprila. — Javno zborovanje prištevša Sacca in Vanzettija, dveh Italijanov, ki sta bila spoznana krivani umora v državi Massachusetts je razbila policija. Ob isti priliki se je aretiralo štiri deset oseb. Nikdo ni bil poškodovan. Policija ni hotela dati potrdnega dovoljenja za zborovanje.

Prav posebne varnostne odredbe so bile vzprijete od strani policije, ker se je nahajalo mesto zborovanja v bližini ameriškega poslanstva.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočote za vsako našo na kazilo izplačilo potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Eporazcuva s tem ne bomo za naprej več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo čneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 2. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le podvi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbira in šle nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamudam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali premjemo potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot dosedaj.

Frank Sakser State Bank.

Na sliki vidite hčere najbogatejšega angleškega plemenitasa lorda Ashburtona. Svoj dolgčas si preteje ganjanje s "sloganjem" kart. Za tako igranje ni treba človeku prav posebne intelligence.

JALOVNI IZGOVORI PREMOG. BARONOV

Premogarski baroni pravijo, da bi plačile zahteve delavcev po dražje ceno premoga.

New York, N. Y., 10. aprila. — Delodajalci, ki so se zbrali tukaj da se posvetujejo z zastopniki premogarjev glede uravnave stavke v antracitnih premogovnikih, so izjavili, da bi privolitev v devetnajst zahtev premogarjev po višala ceno premoga za tri dolarje na tona, to \$170.000.000 na leto, katero ceno bi seveda morali plačati konsument premoga, ne pa delodajalci, ki ne iščejo drugega kot velikanske dividende.

— Te zvišane stroške bo moral plačati konsument, mesto da bi se cena antracitnega premoga znižala kot se niža vseh življenjskih potrebščin, — je izjavil Samuel Warriner, — predsednik Lehigh Coal and Navigation Company.

Warriner je predstavil delodajalcev na konferenci podkomiteja, obstoječega iz zastopnikov premogarjev in delodajalcev, ki se pogaja glede pogojev, na temelju katerih bi bilo mogoče napraviti konec sedanjih stavki v premogovnikih trdega premoga.

— Devetnajst zahtev premogarjev bi imelo za posledico manjšo produkcijo ter večje stroške, — je pripomnil kunšto.

— Antracitna industrija je plačala leta 1921 celih \$260.000.000 za produkcijo 53.000.000 ton trdega premoga, namenjenega za domačo porabo. Če bi privolili v zahteve premogarjev, bi znašali produkcijski stroški celih 430 milijonov.

Čeprav se je zastopnike premogarjev takoj od početka posvarilo, da ne morejo delodajalci nikakor privoliti v zahteve, katere se je stavilo, so zastopniki premogarjev vendar pripravljeni nadaljevati s stavko, dokler se ne bo privolilo v vse njih zahteve.

Zastopniki delavcev so izjavili, da so številke, tikajoče se produkcijskih stroškov trdega premoga, neresnične. Celotno bi se priznalo, da so stroški večji kot so bili, bi bilo težko pojasniti razliko celih desetih dolarjev med stroški produciranja ter ceno, katero mora plačati konsument, ko dobi premog dejanski v roke.

V tem pogledu pa delodajalci nočejo priti na dan z resničnimi in verodostojnimi podatki.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SMRT GENERALA VON FALKENHAYNA

V bližini Potsdama je umrl maršal Falkenhayn neslavnega spomina. — Dosegl je starost 62 let.

Berlin, Nemčija, 9. aprila. — General Erik von Falkenhayn, prejšnji nemški vojni minister ter nekaj časa načelnik nemškega generalnega štaba, je umrl v soboto v Wildpark, v bližini Potsdama.

General Falkenhayn je bil imenovan nemškim ministrom leta 1913 ter je sledil generalu von Herringenu. Kmalu po izbruhu vojne je bil imenovan načelnikom nemškega generalnega štaba ter je sledil v tej lastnosti generalu von Moltkeju, o katerem se je poročalo ob onem času, da je bolan.

Avgusta meseca leta 1915 je stopil na mesto vojnega ministra Hindenburg in Falkenhaynu se je poverilo kampanjo v Transilvaniji in Rumunski. Glasilo se je ob onem času, da je bil odpuščen kot vojni minister raditega, ker je nasvetoval kajzerju, naj opusti balkansko kampanjo ter skrepi nemško bojni fronto.

Falkenhayn je porazil Rumunce v kampanji leta 1916. Pozneje je odšel v azijsko vojsko, kjer je poveljeval Turkom.

Po svojem povratku v Berlinu je bil rehabilitiran ter se mu je posredilo izpodrinuti Moltkeja, ki je padel slednji v nemilost vsled poraza pri Marne. O njem se je glasilo, da ima prav poseben vpliv na kajzerja, ki je bil baje "hipnotiziran od tega generala".

General Falkenhayn je slovel kot militarist, katerega bi se dalo primerjati edino s pismojnim Bernardijem. Bil je tip pruskega aristokrata in čeprav že 54 let star od početka vojne, je bil vendar najmlajši med nemškimi vojaškimi voditelji. Kot Hindenburga so tudi njega v pričetku njegove kariere imenovali izjalovljenje. Prilika, da se odlikuje, je prišla šele ob priliki Bokerske ustaje na Kitajskem. Takrat se je odlikoval ter bil imenovan guvernerjem Tiensina.

NEMŠKA DRŽAVNA BANKA NEODVISNA OD VLADE.

Berlin, Nemčija 6. aprila. — Soglasno z zahtevami zaveznikov bo postala nemška državna banka neodvisna od nemške vlade in sicer na temelju predloge, ki je bila vložena v nemškem državnem zboru.

POLOŽAJ NA IRSKEM VEDNO BOLJ ZAPLETEN

Ustaši republikanske armade so napadli oddelke proste Irske države. — Bati se je nadaljnjih izbruhov.

London, Anglija, 10. aprila. — V nekem poročilu, ki je prišlo iz Amerike danes popoldne se glasi, da so ustaški oddelki irske republikanske armade zavzeli v naskokom policijske barake v Broadford, okraj Clare, Streljanje je trajalo precej časa, kajti policijski oddelki se niso hoteli prostovoljno udati.

Ali bo takozvani republikanski ekstremisti na Irskem slavili obletnico znane ponesrečene irske ustaje leta 1916 s tem, da bodo skušali strmoglaviti sedanjo provizorično vladno ter proklamirati na njeno mesto irsko republiko? To je vprašanje, o katerem se je resno razpravljalo v dobro informiranih krogih tako v Angliji kot na Irskem.

Poročevalec londonskega "Daily Mail" v Dublinu izjavlja, da se je o tem vprašanju povsem prostodušno razpravljalo v Dublinu in da gredo mnenja glede tega precej narazen. Poročevalec je prepričan, da ne bo storila provizorična vlada ničesar, da zatre možno ustajo v svojem poskusu, da zopet uveljavi mir in red.

Manj glasno pa mu je stališče, katero so zavzeli najbolj radikalni med republikanskim gibanjem in akcija slednjih je po mnenju poročevalca v veliki meri odvisna od stališča, katero bo zavzelo javno mnenje napram njih prizadevanjem. Poročevalec pravi, da so že sedaj skrajni radikalei kaj malo priljubljeni med resno mislečim delom prebivalstva Irske in da se narod v splošnem zaveda resnih posledic, katero bi imelo skrajno radikalno naziranje na odnose med Anglijo in Irsko ter na odnose med Irsko ter ostalim svetom.

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklinal. 20. maja pa bo odplul v Trst parnik

"President Wilson".
III. razred do Trsta \$102.50;
II. razred \$160.00 in \$5.00 vojnegavka.

Vsa pojasnila daje tvrdka Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ČIČERIN PROTI FRANCIJI

TAKOJ PO OTVORITVI GENOV SKE KONFEENCE JIH JE RUSKI DELEGAT ČIČERIN ZAST OPNIKU FRANCIJE PAR GORSKI POVEDAL. — LLOYD GE ORGE V ULOGI POSREDOVALCA. — SVETOVAL JE, NAJ SE VSE MIRNIN POTOM DOVRŠI.

Genova, Italija, 10. aprila. — Malo je manjkalo, da ni prišlo prvi dan zborovanja do ostrega spora med rusko in francosko delegacijo.

Francoški zunanji minister Louis Barthou je imel govor, v katerem je rekel, da Francija na genovski konferenci absolutno ne bo razpravljala o razoroževanju.

Po tej izjavi je planil kvišku zastopnik sovjete Rusije Čičerin ter rekel:

Francoški ministrski predsednik Briand je razpravljal o razoroževanju na konferenci v Washingtonu in o razoroževanju bomo tudi tukaj razpravljali.

Kmalu bi prišlo do ostrega besednega boja, če bi ne bil pravčasno posredovalec angleški ministrski predsednik Lloyd George.

Ta preiskuseni diplomat se je takoj zavezel počezja in rekel: Vsi delegati vedo, o čem imajo razpravljati in kaj predlagati. Te predloge smo že naprej določili. Če hočete še kaj drugih predlogov pridjati, se bo konferenca razbila.

Ta konferenca je podobna ladji. Če jo bo gospod Čičerin poskušal rušiti, je nevarnost, da se ta ladja potopi in žnjo vred tudi gospod Čičerin.

Pustimo gospoda Čičerina, naj

JAPONSKA IN ČITA REPUBLIKA.

Tokio, Japonska, 10. aprila. — Baron Učida, japonski minister za zunanje zadeve, je v nekem ugotovilu na domače časopise izjavil, da so prenatrjena poročila o dogovoru, ki je bil baje sklenjen v Darian med zastopniki iztočne sibirske republike ter oni Japonske. Baron Učida pa je priznal, da se bo sibirski problem rešilo v najkrajšem času.

Izjavil je, da morajo japonski civilisti takoj slediti vojakom, če bi se slednji umaknili iz Sibirie. V takem slučaju bi ne zadelo civilistov prevelike izgube, ker imajo le malo posla v Sibirii ter so razmere vsaki dan slabše.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banke izvršujejo po nizki ceni, zaresljivo in hitro. Včas se bde naše cene sledote:

Jugoslavija:			
Razpošila na zadnjo pošto in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.20	1,000 kron	\$ 3.70
400 kron	\$ 1.60	10,000 kron	\$36.00
500 kron	\$ 2.00		

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati nemške potne pošte edino v dinarjih; za vsake štiri kruno bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kruno ostane torej nespremenjeno.

Italija in nasosedno ozemlje:

Razpošila na zadnjo pošto in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 3.30	500 lir	\$28.50
100 lir	\$ 6.00	1000 lir	\$56.00
300 lir	\$17.70		

Nemška Avstrija:

Razpošila na zadnjo pošto in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju".

Radl velikanskih razlik v tečaju izplačuje sedaj v Avstriji same ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsake posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; tu za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeki in pošljemo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnajprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam pošlani dolar čeki v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najugodnejšo ugodno popojo, ki bo velike koristi za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčjuje. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ČUDNA SODBA O LENINU.

Napoleon je rekel kmalu po svojem padcu, da je bila ena izmed slabosti njegovega imperijata, "da je počivalo celo plosnje le na meni."

— Jaz sem se moral osebno pečati z vsemi vprašanji, — je rekel, — in zmaga je bila moja le, kadar sem bil sam navzoč. V moji odsotnosti niso vedeli generali, kaj naj store, in vojakov ni navdajalo isto navdušenje kot v slučaju, tla sem bil jaz poleg. Z večjo pravico kot Ludovik XIV., le roi Soleil bi lahko rekel: — Jaz sem država (Le Etat, ce est moi.), kajti kralj je bil princip, ki se preživel človeka. Novica o moji smrti na Ruskem se je razširila po Parizu. Če bi vsakdo vrjel v to poročilo, bi bil poskus Malleta uspešen, in moje cesarstvo bi me ne preživelo za štiri in dvajset ur.

V sedanjih dnevih istotako živi človek, ki bi lahko rekel: — Naj odidem jaz, in vsaka stvar je v nevarnosti. Naj umrem, in vse se bo polomilo.

— Ta človek, — pravi Clemence Pantel v pariškem "Journalu", — je Lenin, ki je istega tipa kot Napoleon. On posebej režim, katerega je ustanovil, in kadar kihne on, izjavljajo vsi prosti možje Rusije, da imajo nahod.

— Govorilo se je, da se namerava Lenin vdeležiti konference v Genovi. Takoj so vzklili visoki dostojanstveni komunističnega cesarstva ter stari grenadirji rdečih straž s solzami v očeh:

— Kaj naj storimo, če nas zapusti on? Če prereže kak zaročnik nit njegovega življenja, kaj naj postane iz ruske revolucije? Brez njega je vse izgubljeno... Prosimo ga, naj ostane v Kremlju in če bi kljub temu hotel odpotovati, se poslužimo sile, da ga pridržimo v svoji sredi.

— Očividno je to kaj laskavo za Lenina, — edinega neobhodno potrebnega človeka našega časa, — kajti na celim svetu ni niti enega kraljestva, niti ene republike, koje načelnik bi imel pravico izjaviti:

— Če izginem jaz, bo slo vse k vragu.

Nikdo drugi ne more reči kaj takega o sebi. Kralji, predsedniki, papeži sledijo drug drugemu, in igra gre naprej svojo pot. Lenin pa je neke vrste bog, ki mora biti vedno navzoč v svetišču in katerega ne more nikdo nadomestiti. V Franciji ga nekateri mistiki komune dejanski obožavajo.

— Do tega konca je prišlo takozvano oproščenje proletarijata, revolucija, ki je bila vpriporjena v imenu enakosti in bratstva. En sam človek zavzema v komunistični organizaciji mesto kot je bilo mesto najbolj despotskega monarha v zgodovini.

Litvinski zvon neodvisnosti.

Litvinska, najbolj južna izmed baltičkih držav, katero so izrazili iz telesa prejšnje carske Rusije, je sedla za družinsko mizo narodov sveta, ko je sprejela pravosodje stalnega sodišča mednarodne pravice, vendar pa je odklonila pridružiti se konferenci baltičkih držav, ki so se dogovorile glede politike, katero naj bi zasledovale na konferenci v Genovi.

— Čeprav niso Združene države priznale litvinske vlade kot so priznale večino drugih evropskih narodov, so bili vendar številni principi republikanske litvinske vlade vzeti iz ameriške ustave, — se glasi v nekem poročilu Narodne zemljepisne družbe — Eden zadnjih zadnjih dogodkov v zvezi s tem je bila izročitev "zvona prostosti", katerega so podarili Litvinci v Združenih državah svoji domaći deželi v proslavo četrte obletnice njene neodvisnosti. S tem zvonom bodo zvenili ob vseh narodnih praznikih ter ob dnevih, ki so zgodovinske važnosti za deželo.

Preko sedanje Litvinske, ki je bila nekoč ena največjih držav v Evropi, stezajoča se od Črnega morja do Baltika, so tekmo svetovne vojne korakale sem in tja nemške in ruske armade. Nemci so pogosto navajali na deželo, da zaplenijo govejo živino in Rusi so vpriparjali protinapade, da dosežejo neposredne uspehe, ki naj bi moralno učinkovali na kakem drugem mestu.

— Ti plovilski ljudje z modrimi očmi, ki trdijo, da imajo več kot en milijon svojih zastopnikov v Ameriki, govore jezik, o katerem izjavljajo nekateri jezikoslovci, da je najstarejši živi jezik, kar jih je v Evropi ali drugod. Ta jezik je sličen primitivnemu Sanskritu ali staro-indijskemu jeziku ter se popolnoma razlikuje od slovanskih, germanskih ali latinskih jezikov.

Zmagoslavni narodi, ki so vladali Litvi od časa do časa, so si eer skušali iztebiti stari domači jezik s tem, da so prepovedali njegovo uporabo v šoli ter v javnem življenju, a ta poskus se jim ni v

nobenem slučaju popolnoma posrečil in tudi Rusom ne, ki so prepovedali uporabo vsakega drugega alfabeta kot je cirilica.

— Starodavno glavno mesto tega ozemlja, ki presega po velikosti nekoliko združeno ozemlje New Hampshireja, Vermonta, Massachusetts in Rhode Island, je bila Vilna, koje ozke in vijugaste ceste, kameniti tlak in starodavne, solidno zidane hiše dajejo mestu skoro srednjeveški izraz. Čeprav je sedež sedanje vlade Kovno, so številni dogodki v zgodovini Litvincev osredotočujoči krog Vilne.

— Vilno je ustanovil na sovodju rek Vilne in Vilajke neki Gedimin leta 1322 ter je s pomočjo železniških ert zvezana s Petrogradom ter preko Varšave z večino glavnih mest v Evropi. Ko je šel Napoleon skozi to mesto leta 1812 na poti proti Moskvi, so se litvinski plemeniti zgrinjali preko njega, kajti domnevali so se, da bo nanovo ustanovil staro litvinsko državo.

— V bližini mesta stoji danes kamen, ki pripoveduje tragično povest na enostaven način. Na eni strani so izklesane besede: — Napoleon Bonaparte je šel po tej poti leta 1812 z 400.000 možmi. — Na drugi strani kamena pa so izklesane naslednje besede: — Napoleon Bonaparte je šel po tej poti leta 1812 z 9000 možmi.

— Tri prejšnje ruske province, Vilna, Kovno in Suvalki, iz katerih se je tvorilo večino sedanje nove države, ne izgledajo tako dobrostoječe in rodovitne kot sosednja poljska in nemška ozemlja, nahajajoča se bolj proti jugu. Velik del tega ozemlja pokrivajo močvirja in veliki gozdovi, ki dejanski predstavljajo enega največjih naravnih virov dežele. Poljedelstvo je glavna industrija in poleg poljedelskih produktov se proizvaja les, kože in nekaj drugih stvari.

— Kljub splošnemu prepričanju, da je spomlad pravi letni čas za ljubezen, se vrši večina litvinskih porok tekom mrazega vremena, po zimi, kajti ženitovanje traja več kot teden dni in poleti in spomladi ni časa za take gostije. Zimski čas je čas slovesnosti v tej majhni deželi, kjer izpremeni mraz vsako močvirje in vsako rečico v lepo uglajeno pot.

Dopisi.

New Florence, Pa.

Ker imam dosti časa, napišem par vrstic iz naše male slovenske naselbine, ki šteje, mislim, vseh skupaj do 20 ljudi in se ti nismo vsi Slovenci.

Kar se tiče dela in premogete industrije, sta dva mala rova. Premog je pa bolj picek. Širok je, to da nizek, da se človek komaj po trebuhu priplazi do njega. Mislim, da bo zrastle tekom leta, odkar nismo delali, toda ne. Kot čitam po naših listih, se maglo širi po celi Ameriki unija. Istotako tukaj v Westmoreland countyju. Nam pečarjem se prav dobro zdi. Le tako naprej, dragi mi rojaki, pa bo zmaga na naši strani in dobili bomo, kar se nam spodobi.

Sedaj, ko se bliža mila spomlad, nam bo malo krajši čas pečarjem. Kaj nam manjka, je pa samo uprta polovica. Dekleta, Velika noč je tukaj. Oglasite se in na prste stopite, ker mi pečarji smo že pripravljani za vsak čas in vsako minuto.

Včasih smo kakšen dopis čitali iz gorate West Virginije in Zane Planinskega, zdaj pa si glave belimo in premišljamo, kaj se je zgodilo z njim. Morebiti si je pa že kakšno rožo izbral, da jo kratkočas. Žan Planinski, tukaj te naš pečarski klub še vedno pogreša.

Prosimo vas vse Slovence, da se kaj sporočite, da bomo vedeli drug za drugega. Pozdravljamo vas vsi pečarji, kakor tudi dekleta, ter vam voščimo veselo velikonočno praznike, da bi jih zdravi in veseli praznovali.

A. L. F. M.

Willard, Wis.

V bolnišnici v Eau Claire, Wis., se nahaja rojak John Ramovž in se zelo slabega počuti. Bržkone je jetičen.

Tisti, ki so se pred letom dni veselili izida okrajnih volitev ter od veselja pozno v noč plesali, so bili pri letošnjih volitvah 4. aprila do kraja potrti in osramočeni. Po cestah so pred letom dni volilce nagovarjali, naj volijo za blaginjska moža, ki je že dve leti v tem uradu. Ker se je ravno tisti čas nekaj odkrivalo, jih je pri seji prejšnji župan posvaril, da niso njegove bukve v redu. Za to odkritje je moral župan marsikaj grenkih prestat. Nekateri so govorili, če je res kaj, pa je samo pomota v bukvah. Veliko jim je verjelo in bil je še v tretje izvoljen. Blaginjski pa kot zvita buča jo ni mogel do kraja prenesti, kajti bukve niso bile čiste in njegova vest tudi ne, zato je pred časom resigniral in šel tako da mu ni bilo treba nič računati dati. Za slovo je še vse vstale odbornike za nos potegnil, češ, da bo že poravnal, če ni kaj prav za blaginjsko. Kako in kdaj, tega jim ni povedal. Na dan je prišlo, da je blaginjsko olajšal za tristo in nekaj dolarjev. Pri seji se je sklenilo, da pride ta zadeva pred okr. pravdnika (County Attorney).

Poročevalec.

Leadville, Colo.

Ker vidim, da se noben ne oglasi iz teh gorskih pečin, sem se jaz

Peter Zgaga

Otroci se pogovarjajo. V otroških pogovorih tiči včasih velika modrost.

Zadnjič sta se pogovarjala dva. Prvi je rekel drugemu:

— Ti, jaz mislim, da je zdravnik prinesel k vam na dom malega otroka.

— Da, jaz tudi mislim, da je zdravnik prinesel otroka. Pred par meseci sta se zastran nekega denarja z mojim očetom pripravila in zdravnik mu je rekel: Čakaj, jaz ti bom že en trubeč napravil.

V Brooklynu živi rojak, katerega ime je jako podobno imenu "angelvarha". Kot znano, se slovo "g" v angleščini kot "z" izgovarja.

Možak je začel v zadnjem času zamenjevati očetovske dolžnosti z zakonskimi.

Njegovo žrtev so polali v bolnišnico, on je pa pod petnajststo dolarjev varšine.

Rojak Angelvar (ali kako se nat: že pravi) je bil močan stebel slovenske cerkve.

Baje je tudi v cerkveno tablo vklesan.

V Parizu se je pojavila nova ženska moda. Obstaja edinele iz klobuka in dolge široke tančice, ki pada v obliki pentlje s klobuka. Ženska se zavije v to tančico te hodi tako po ulici.

Modo je uvedla neka igralka ter vzbudila žnjo občo pozornost. Amerikanke jo bodo začele kmalo posnemati.

Parizanke tega ne bodo mogle prenesti na ulicah se bodo pojavljale samo s klobukom na glavi. Potentakem bodo zakrivale samo ono stvar, ki je pri ženski brez vsake veljave.

V Beogradu se vrše velike pripravave za Aleksandrovo poroko. Nova kraljeva palača je dograjena. Na dvoru bo vladala prava dvorna etiketa. Nekateri dvorne dame so že imenovane. Cerimonijski mojster bo ona velika žitna, pred katero bo vse popadalo v prah.

Vzdrževanje dvora bo stalo vsako leto šest milijonov francoskih frankov.

Aleksander boče biti plačan v francoski valuti.

Če bi se človeku vredno zdelo, bi napisal članek o toliko proslavljeni jugoslovanski demokraciji.

Jaz verujem in ljubezen na prvi pogled.

Marsikdo bi se ne poročil, če bi svojo nvesto dvakrat natančneje pogledal.

"Proletarec" piše med vrsticami:

Urednikom "Glas Naroda" za vidamo, ker imajo tako srečno oko, da izberejo samo tako čtivo, ki čitateljem ugaja.

Isto politiko bi moral tudi "Proletarec" zasledovati. Onim dobitnikom, ki ga vzdržujejo, naj da vsaj nekaj lahko prebavljivega, sicer mi bodo odrekli podporo.

Pavletu Zgagi pošiljajo ljudje dolarje za cigare. Tako že vsaj pravi Zakrajšek. Žemljo, naj kupijo, žemljo — otroku!

Iz Jugoslavije

Zagrebski blaginjski defraudant.

V Gradu je bil aretovan blaginjski zagrebske transportne družbe "Transjugo". K. Haupt, ki si je na škodo družbe prisvojil \$4.000 K gotovine ter potem s ponarejenim potnim listom pod imenom Josip Höfler pobegnil v Gradec. Na podlagi tiralice je bil v Gradu aretovan. Od poverljive svote je imel še 66.000 K.

Požar na državnem kolodvoru.

Na državnem kolodvoru v Zagrebu se je vnel vagon sena. Požar se je kmalu razširil na bližnji vagon, ki je bil tudi natovoren s senom. Železniški uslužbenec se hitro odpel gorečega vagona ter ju zapeljal na drugi tir. Oba vagona s senom vred sta zgorela.

Tvornica mila v Osijeku.

Pod okriljem "Srpske banke" se je osnovala delniška družba "Schicht", ki je kupila osiškjo tvornico mila. Tvornica se bo precej razširila in se bodo v njej izdelovala fina toaletna mila. Ob enem se bo uredila v tvornici parfumerija. Družba bo pozneje zgradila tudi večjo tvornico vsakovrstnega mila v Borovu.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 833 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blaginjski: GEO. L. BROZCH, Ely, Minn.
Blaginjski neizplačanih smrtnih: JOH N MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spricavanja naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 članov ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Umrl je v Trstau

eden najznamenitih arhitektov na Primorskem Fran Marković. Med drugim je zgradil postno postopje, velik kolodvor, carinski urad in skladišča na Reki, kakor tudi narodni kazino v Trstau. Marković je bil zaveden Jugoslovani.

Razstavo "grde umetnosti"

bo otvorila "Liga Nazionale" v Trstu. Pozvala je vse ljubitelje umetnosti, naj pošljejo na razstavo vse, kar menijo, da je grdo. Ni dvoma, da bo "grde umetnosti" dosti na razstavi.

Usoda Reke.

Nihče ne zna tako izrabljati notranjih homajugoslavije, kot ravno Italijani. Povsod nam odjedajo pravice, povsod nam zadajajo udarce za udarce. Sedaj so se spravili na Reko. Prvotno — med vojno — so Italijani Reko priznali Hrvatim, po vojni so dosegli, da se je osnovala samostojna država, republika pod varstvom Italije, sedaj pa jim je tudi to odveč in radi bi Reko čisto spravili pod svojo oblast, da bi tako uničili njeno trgovino. V ta namen se poslužujejo Italijani fašistov. Ti so z bombami in kanoni napadli palačo reške vlade, neka italijanska vojna ladja, ki bo morala kvečjem vzdržavati red, je celo pomagala, predsednika Zanella, ki je hotel na vsak način ohraniti neodvisnost reške republike, so pregnali in na njegovo mesto postavili nekega italijanskega poslanca. Italijanska vlada se seveda na zunanaj dela silno ogroženo nad fašisti, ki ne dajo miru, na skrivaj pa z njimi drži in bo končno rekla: Ker na Reki ni nobenega miru, ho mo pa Reko priklopiti Italiji in mir bo vpostavljen!

Za samoupravo Goriske.

Iz Gorice poročajo: V ponedeljek 27. febr. se je vršila važna seja goriskega deželnega odbora. Na dnevnem redu je bilo kot edina točka vprašanje avtonomije Goriske. Deželni odbor je imel razpravljati o treh tezaevnih rešitvah, od katerih so predlagali dve Italijani, eno pa Slovenci. Predsednik deželnega odbora Petarčin je predložil resolucijo, ki obsega načelno zahtevo po deželni avtonomiji Goriske, Slovenci zastopnik dr. Besednjak je v svoji resoluciji zahteval priključitev Kanalske doline ter idrijskega in postojnskega okrajnega glavarstva h Goriski. Senator Bombig je naposled v smislu med Slovence in Italijani doseženega sporazuma predlagal resolucijo, ki obsega glavne točke za sestavo bodočega deželnega zbora. Vse tri resolucije so bile soglasno sprejete.

Sklepi goriskega deželnega zbora so izredno važnosti ne samo za Gorisko, ampak za vse zasedeno ozemlje. Ionenjajo nekaj mejnik v zgodovini razmerja med Slovence in Italijani v Julijski Benečiji. Doim pa prva dva sklepa v polni meri ustrezata slovenskim zahtevam, pomenja tretji sklep glede deželnega zbora za Slovence veliko in težko, čeprav momentano potrebno žrtev. V smislu Bombigove resolucije bo sestavljen bodoči deželni zbor iz 39 poslancev, ki se bodo izvolili v dveh volilnih okrajih, enem slovenskem in enem italijanskem. Italijanski okraj bo volil 20 poslancev, slovenski pa samo 19. V deželnem zboru bodo imeli torej Italijani večino, čeprav jih je samo polovica toliko kot Slovencev.

Pod naslovom "Prvi korak" se bavi tržaška "Edinost" obširno s tem dejstvom in izjavlja med drugim: "Žrtev, ki so jo morali doprinesti goriski Slovenci, da postane sporazum mogoč, je seveda zelo grenka. Ne gre pa pri tem za poraz, temveč za žrtev, ki je bila neobhodno potrebna." V nadaljnjih izjavanjih dokazuje "Edinost", da je bilo edino na ta način mogoče rešiti avtonomijo Goriske in pridobiti zanj tudi Italijane. Svoja izjavljanja zaključuje "Edinost" tako-le: "Prvi korak je storjen. Slediti mu morajo vse nove pokrajine do svojih avtonomij, s katerimi bodo najboljše zaupanje in njihovi posební interesi razpravljati o treh tezaevnih rešitvah, od katerih so predlagali dve Italijani, eno pa Slovenci.

5c vsak dan proč vrženih ali drugače zapravljenih, je uničenih v enem letu \$18.25, ali v petih letih \$91.25 -

zakar bi med tem dobili v samih obrestih \$10.95,

\$5. naloženih na naš "Special Interest Account" tekom enega leta po 4%, bo prineslo \$—20.

\$ 50. naloženih	bo prineslo \$ 2. na leto.
\$ 100. naloženih	bo prineslo \$ 4. na leto.
\$ 500. naloženih	bo prineslo \$ 20. na leto.
\$1000. naloženih	bo prineslo \$ 40. na leto.
\$5000. naloženih	bo prineslo \$200. na leto.

Delati, Paziti in Varčevati — to pospesuje vašo neodvisnost! Pričnite s vašimi vlogami TAKOJ DANES—\$5 in pošljite jih po pošti.

Glavno zastopstvo: JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Maksim Gorki o Rusiji.

Iz ruskega originala prevel Don Levine.

(Razočarano glede posledice velikanskega preobrata v Rusiji, je zapustil Maksim Gorkij sovjetsko republiko ter dospel v Nemčijo. V prvi seriji člankov, odkar je zapustil svojo domaćo deželo, nam razkriva pisatelj tajne vzroke, ki so dovedli do revolucije v Rusiji).

Ljudje, katere sem vajen reševati, so me naprosili, naj povem, kaj mislim o Rusiji.

Kaj mislim o svoji deželi, ali da se bolj natančno izrazim, o ruskem narodu, o mušičih, ki predstavljajo veliko večino tega naroda, to me spravlja v veliko zadrego. Lažje bi bilo zame — sploh ne odgovoriti na vprašanje, naj sem šel skozi celo stvar ter vem preveč, da bi imel pravico molčati. Treba pa je razumeti, da ne obsojam in ne opravičujem nikogar, temveč da tukaj enostavno pripovedujem svoje številne utise, katere sem dobil. Ni treba, da bi bilo mnenje že obsodba in prav nič žal bi mi ne bilo, če bi se izkazalo, da so moja mnenja napačna.

V svojem bistvu je vsak narod anarhist. Ljudje hočejo jesti toliko kot le mogoče in delati tako malo kot le mogoče. Imeti hočejo vse pravice a nikakih dolžnosti. Ozračje brezpostavnosti, v katerem je bilo človeštvo vajeno živeti iz starodavnih časov, ga je dovedlo do vere v postavnost — brezpostavnosti.

To se tiče v prav posebno veliki meri mas ruskih kmetov, ki so bili izpostavljeni bolj dolgi in bolj okrutni dobi suženjstva in robljstva kot katerikoli drugi narod Evrope. Ruski kmet je samaljši skozi stoletja o državci, ki bi ne imeli nobenih pravic uplavit na voljo posameznika in na prostost njegovih dejanj o državci, ki bi ne imela nobene moči nad človekom.

V temogočem upanju, da se bo enako za vse, dočim bi ostal preost vsakega posameznika neomejena, je skušal ruski narod ustaviti tako državo v obliki kosa, ukrajinskega. Sika. — Se sedaj živi v temni duši ruskega sektarea vizija o bajnem "mejskijem kraljestvu". To obstaja nekje na "robu zemlje". In ljudje žive tam nemoteni, nepoznavajoč "protikrščanskega neumnosti" življenja, nepoznavajoč krščanske muke napredovanja civilizacije.

Nomadski nagon ni še izginil iz ruskega kmeta. On smatra napore orača za prokleto božje ter si nepepato želi, da bi se pomikal od enega mesta na drugo mesto. Njemu manjka agresivne želje, da bi se trdno nastanil na izbranim mestu ter uplaval na obdajajočo ga okolico v svojem interesu. Najmanj, kar se more reči, pa je to, da je ta želja v njem kaj slabo razvita. Kadar pa sklene storiti to se mora boriti s težko in brezplodno nalogo. Oni, ki hočejo prispevati k življenju vasi nekaj, kar je njih lastnega, nekaj novega, zadenejo le na nezaupanje in sovražnost od strani vasi, ki jih ali izžene ali pa vrže iz svoje srede.

Vedno bolj pogosto pa se zgodi, da zapuste reformatorji sami iz proste volje vas, potem ko so prišli v konflikt z nepremagljivim konservativizmom ruske vasi. Obilo prostora je drugod. — Prazna planjava se širi na vse strani ter mika in vabi k sebi.

Nadarjeni ruski zgodovinar Kostomarov je rekel:

— Opozicija proti državi je vedno obstajala med navadnim narodom, a radi prevelike zemljepisne razseženosti dežele je zavzela obliko tega, dezercije do dolžnosti, naloženih narodu od države, ne pa oblike aktivnega odpora in boja. Izza dni, katerih se tiče ta pripomba, se je prebivalstvo ruskih planjav povečalo, dušeslovje naroda je ostalo isto ter je našlo svoj izraz v čudnem pregovoru: — Ne zapusti svoje ga posla, a ne opravi svojega dela.

Zapadni človek vidi kroz sebe od otroških dni naprej, kakorhitro lahko stoji na svojih nogah, monumentalne uspehe dela svojih prednikov. Od zatvornih ob Holandskem, pa do tunelov ob italijanski Rivijeri in vinogradov ob Vezuviu; od velikih naprav Anglije, pa do močnejših slozijskih tvoril, je celo lica Evrope na gosto posejano z največjimi inkarnacijami organizirane volje človeka. — volje, ki si je stavila smeli cilj, da podjarni e-

zločine, svoje samovoljne in nepristojne krivice in najmanjša gibanje svojega večno nezadovoljnega duha.

Ker je velik grešnik proti svojemu sosedu in mogoče še večji proti samemu sebi, je mučenik svojih lastnih pridrževanj, ki ga sicer deformirajo in pustošijo, a kljub temu dajejo orostavo vedno novejšim mukam in veseljem življenja. Njegov duh, kot oni projektirajo Ahasverja, potujočega Zida, koraka v neskončnost bodočnosti, proti sreči Kozmosa ali vsemirja ali pa proti ledenim prazninam stvarstva, katere bo mogoče napolnil s svojo psiho — fizično energijo ter ustvaril nekaj, kar presega pojmovanje sedanjega intelekta.

Instinkt smatra važnim le koristne uspehe napredka človeškega duha. — le to, kar veča znanje, materialno prosperiteto življenja, tudi če bi bila jasna in podla laž.

Duh ne najde proces ustvarjanja važnim po sebi. Duh je bedast kot solnce. On dela nesebično.

Možje, ki so nastopili preje.

V Rusiji je živel nekoč neki Ivan Bolotnikov, mož prav posebnere sreče. Kot otroka so ga ujeli Tartari, tekem enega svojih navzlog na obsejna mesta moskovskega carstva. Kot mladenič je bil prodan Turkom in je delal na turških galerah. Iz suženjstva so ga opustili Benečani in potem, ko je živel nekaj časa v aristokratski republiki dožev, se je vrnil v Rusijo.

To se je zgodilo leta 1606. Moskovski bojarji so ravnokar zastupili nadarjenega carja Boris Godunova ter umorili premetenega, drznega in zagonetnega mladeniča, ki je pod imenom Dimitrija, sina carja Ivana Groznega, zasedel carski prestol in ki je skušal premagati azijske navede Moskovčanov, ko jim je rekel v lice:

— Vi se smatrate najbolj pravični ljudem na svetu, a ste pokvarjeni in zlobni. Vi premalo ljubite svoje sosede ter niste pripravljeni storiti kaj dobrega.

Bil je umorjen. Premeteni in dvostrani pribe Vasilij Sujski je bil izvoljen carjem. Tedaj pa se je pojavil drugi pretendent, ki je tudi nastopil kot sin Ivana Groznega in pričela se je v Rusiji krvava tragedija političnega razkroja, ki je znan v zgodovini pod imenom "konfuzija". Ivan Bolotnikov se je pridružil drugemu pretendentu, dobil od njega pravico, da raveljuje majhnemu oddelku pristaje pretendentu, nekaj je odločal z njimi proti Moskvi, pridigajoč kmetom in sužajem na naslednji način:

— Pobijte bojarje! Vzemite njih žene in vse njih blago! Pobijte trgovce in druge bogate ljudi ter razdelite njih lastnino med sebe!

Ta mični program primitivne komunizma je privabil k Bolotniku na deset in desettisoč tlačanov, kmetov in potepuhov. Porazili so zopet in zopet armade carja Vasilija, ki so bile bolj obožene in organizirane. Oblegali so Mosko in le z največjo težko so bili poraženi od čet bojarjev in trgovcev. Končno, ko je bila ta prve ustaja kmetov zadušena v reketih krvi, so Bolotnikove ujeli, mu izkopali oči ter ga utopili v vodi.

Ivan Bolotnikova se ni ohranilo v spominu kmetov. Njegovega življenja in delovanja ne opevajo niti narodne pesmi niti legende. Ustno izročilo ruskih kmetov ne vsebuje niti besedice glede deset letne dobe krvavega kaosa, katerega označujejo zgodovinarji kot šolo "razuzdanosti ter materialnega egoizma, ki ni zmogel upoštevati najbolj enostavnih potreb."

Vse to pa ni pustilo nobenega sledu v življenju ali spominu ruskega kmeta. V legendah Italije živi še vedno spomin na Fra Dolomina, in četi se spominjajo svojega Jana Žižke prav tako kot Nemci svojega Toma Guetnerja in Florine Geier. Francozi imajo svoje jenske in mučenike in istotako Angleži. Glede vseh teh ljudi so ostale med navadnim narodom pesmi, legende in povesti. Ruski kmet pa ne pozna svojih junakov in voditeljev, pravice in osvete.

Nadaljna ustaja.

Petdeset let po Bolotnikovu je dvignil donski kozak Stepan Razin v ustaji kmetov skoro celega

Jugoslovanski odnošaji z Bolgarsko.

V Beogradu, 12. marca 1922.

Pod tem naslovom piše St. Čirković v "Slovenskem Narodu", kakor sledi:

Naš izredni poslanik in pooblašeni minister v Sofiji g. Rakić je 25. pr. m. izročil bolgarskemu kralju Borisu v svečani avdienci na po tradicijonalno - diplomatskem ceremonijalu svoja akreditivna pisma. Pričakuje se, da izroči te čini tudi K. Todorov, bolgarski pooblašeni minister v Beogradu, na enak način svoje akreditivne spise.

Ti mednarodno-diplomatični čini so vedno značilni za odnose med državami, za odnose med našo državo in bolgarsko pa so še posebno važni.

Bolgari so v srbskemu delu našega naroda tako leta 1913. in še v mnogo večji meri leta 1915. zadali neizlečljive udarce. Bolečin, trpljenja in muk, ki jih je ta del našega naroda pretrpel pod divjaški režimom bolgarskih okupacijskih oblasti in po številnih ujetniških taborih na Bolgariji — srbski del našega naroda za dolgo vrsto let navzlic vsej svoji dobri volji, tudi ako bi hotel, ne more pozabiti. Predstavniki časopisja in parlamentarni poročevalci beogradskih, zagrebških in ljubljanskih listov so imeli pred kratkim priliko, da so se preptali, vlasti pa tovariši iz Hrvatske in Slovenije, o resničnosti vsega tega, kar smo rekli v gorenjih vrstah. V narodni skupščini so privedle gospe iz Kola srbskih sester v novinarsko sobo in novinarjem predstavile deputacije žalujočih in črno oblečenih srbskih žen iz Pirota, Knjaževca, Zajčara, Negotina, Leskovca, Surdulice in drugih krajev vzhodne in južne Srbije, došlih v Beograd, da zahtevajo od merodajnih faktov: da se že vendar privedejo pred sodnijo bolgarski zločinci, ki so pobijali na zverski način njihove može in brate, svečenike, učitelje, činovnike, obrtnike itd. Naša se vlada, tako pravijo, odneva svoje pravice po nejski mirovni pogodbi; da bi bolgarske krivice sodile srbske sodnije, pa je nameravala, da odta, ali je morda že oddala svoje privoljenje za to, da jih sodijo bolgarske sodnije. Me peti temu najodločnejše protestiramo in zahtevamo, da se kar najhitreje kaznujejo bolgarski krivci in ubijalci naših moži in da se siroči zagotovi življenjski obstanek.

Kazen, ki je zdelo Bolgare po končani evropski vojni, po našem mnenju ni točno odmerjena. Kazen je bila blažja, mnogo blažja, nezmerena z njihovo čini. No, tudi to, kar je zdelo Bolgare po prebitju na solunski fronti, in zlasti odredbe nejskega mirovnega dogovora, ni dvoma o tem, so jih vendar dosti kaznovali.

Po teh vojnih eksaltacijah, ko se v svoje geografske karte z naslovom "Carstvo Blgarna" nvršali Požarevac, Čuprijo, Niš, Prokuplje, Priština, Prizren in druge kraje; ko se je, lahko se reče z vso pravico, vs bolgarski narod od poslednjega kmeta do carja Ferdinanda veselil, prevzel divjač ke radosti, "da je Srbija za vinagi pripadnala"; ko se iz mržnje do nas bolgarske narodne mase in bolgarske inteligence zlasti ta poslednja, z zlobnim zadovoljstvom pevale "da živeo dele Radoslavov i njegova slavna partija" in — "suiznici razbojnici" — so doživeli Bolgari dogodke, katerih se ni soti na kraja pameti nadejati in o katerih niso nikdar sanjali. — Morano so oni v očeh vsa civilizirana sveta ponižani, diskreditirani. Teritorialno pa so stavljeni v okvir takih mej, da vsled velike razburjenosti in strahu se zdaj ne morejo priti k sebi; in ona karta velikega bolgarskega carstva s Prizrenom kot najzadnjejšo točko obsega sedaj teritorij 15 okrugov z 82 sredi in 2412 doma selških dežela mestnih občin.

Zdaj, ko so prišli med premaganee in s občutlijo težnjo svojega zločinskega dela in izdaje slovanske misli, nazivljejo nas svoje stare, dobre brate in takorekto na kolensih nas prosijo: da se z njimi kot svojimi rjajšimi, slabijimi in zaostalimi brati pomirimo, da jim odpustimo vse, da pozabimo krvavo preteklost in če že ne drugega, to je, ako jih ne želimo v državo zajedno in pod skupni krov z ujedinejimi Srbi, Hrvati in Slovenci, pa naj vsaj zasnujemo z njimi odnose dobrega sosedstva in tako pričnemo nov oživljenje kot izmireni bratje.

Iz povsem upravičenih razlogov smo morali, naj se nam to ne zameri, v kratkih pretečajih podeti nekoliko boleštnih spominov iz nedavne preteklosti. A v istem času moramo reči, da s ose mase bolgarskega naroda priče iztreznjevat in da je že znaten del bolgarskega naroda prišlo do spoznanja, kako težek greh je storil srbskemu delu našega naroda, ker je sel proti njemu na slepo v dužbi s Turki, Mađžari in Avstronceme.

Predsedem ne smemo na tem mestu pozabiti momenta, ko so se jeseni 1918. po prebitju na solunski fronti edli polki bolgarskih vojakov napotili: "Sel se, Vojaki, so si stavlili nalogo: da sami naporu raztrgajo rane za vedne tako s Ferdinandom (kar s cel njegovo vajo in civilno oligarhijo, ki je bila nagnala Bolgarijo v vojno proti Srbiji, Ti s krvjo obiti in nespulsi revolucionarni pakt bolgarskih borilnih mas je zelo važen priroločni moment za psihono metamorfozo bolgarskega naroda. Kakor da so se mu šle takrat odple oči, je izprezledel vzmet del bolgarskega naroda — v resnici je bilo to že zelo kaeno — vendar je izprezledal in uvide: koliko in kako so bili ambicije, v katere ga je vrgel Ferdinand in njegova klica. Bolgarski narod je s tem revolucionarnim pokretom na Sofijo in vse ene v Sofiji, ki so ga privodili v drugi bratomorni boj, kateri pokret je bil po besedah Stamboliškega narodno delo — brez sumnje dosti jasne pokazal, da se je vsaj za izvestni čas oddaljil od dotadanjih kotarjih svojih upraviteljev. Poleg tega treba ta konstatirati toli to, da je večina bolgarskega naroda pri zadnjih volitvah v narodne sbranje faktor tudi pri občinskih volitvah izkazala zaupanje in da stoji na st rani Stamboliškega. — Člani kabineta Stamboliškega kot tudi Stamboliški sam, pa tudi niso opustili že leto dni nikake pril ke, da ne bi izjavili lojalnosti in lojalnosti Bolgarske vlade in gotovosti s strani celokupnega bolgarskega naroda: da raz rsoji oprečenja Samo po sebi se razume da so besede in dejanja dvojne različne stvari. Vendar treba priznati da se je Stamboliški, ki je, mnogogrede rečeno, pričel vladati po Ljeningovih načelih in kateri sedaj evoluiru v pravem demokratizmu, v resnici Ljening in čupno boril in se še bori proti Ferdinandovim strankam.

bazina reke Volge ter pričel protidržati z njimi proti Moskvi, nanašajo na zgodovino. On ne poldahnen od iste ideje politične in ekonomske enakosti. Skoro tri leta so njegove tolpe ropale in morale bojarje in trgovce. Vzdrževal se je v rednih bitkah z armadami carja Alekseja Romanoviča. Njegova ustaja se je malone razširila preko cele kmečke Rusije. Bil je poražen in nato razgrn na štiri dele. Le tri pesmi so se ohranile o njem v ljudskem spominu, a pristnost njih ljudskega izvora je dvomljiva. Njih pomen je bil nerazumljiv kmetom že v pričetku devetnajstega stoletja.

Spominov manjka.

K tej sodbi je primerno dostaviti sklep, do katerega je prišel neki inozemec, ki je skrbno opazoval ruski narod:

Car je molčal. Glasi se, da je vedno molčal v odgovor na resna vprašanja. To je modrost gotove vrste, če ni posledica niti pretkanosti, niti strahu.

“11” cigarette

Dobro! 10¢

Kupi te cigarete in prihrani denar.

Dr. Kramar obnavlja pa nslavistični program.

Proti genovski konferenci. — Vsaka država mora sama sebi pomagati. — Kot edin cilj češke politike priznava edinole ujedinjenje z vsemi slovanskimi narodi pod vodstvom velike demokratične Rusije. — Komentarji.

Iz Prage poročajo: Dr. Kramář, ko za odlično napredno in demokracijo čeških narodnih demokratov, ki so sicer tudi zastopani v vladi, čijih levo krilo pa vendar napada politiko dr. Beneša, je 20. "Vsi smo si na jasnem, kolik pomen bi imela za nas napredujoča Rusija. Vendar pa ne mislimo tako čustveno, da bi verjeli, da bi Rusija kaj riskirala za našo obrambo. Kot edino jamstvo varnosti našega obstoja smatramo odstranitev vseh možnosti za konflikte. Naša vlada mora stati na stališču praktičnega socializma in mi smatramo za svojo dolžnost, da se moramo braniti, kakor moramo braniti genovsko konferenco ter ideje Male entente."

Konec sveta.

Leta 1910., ko se je imel spomladni pokazati Halleyev komet, se je prerokovalo o koncu sveta, kar je povzročilo med ljudmi veliko razburjenje in mnogi jih je od strahu končalo s samomorom. Toda prerokovanje se je izkazalo za tako lažnivo kakor tisoč drugih.

Sedaj pa se je znašel neki dr. Bernd, ki prerokuje, da bo leta 2000. konec sveta. Svoje prerokovanje utemeljuje s prerokami irskega škofa Malahije, živečega v 12. stoletju. Škof Malahija je izdal knjigo prerokb, v kateri navaja "točno" vse papeže. Vsakemu papežu je dal posebno označbo. Tako ima p. Malahijevih prerokovanjih papež Leon XIII. priimek "lumen de coelis" (luč z nebes), kar se kolikor toliko ujema, kajti papež Leon XIII. je imel v svojem grbu zvezdo repatio. Benedikta XV. je dejal Malahija "religio depopulata" (ljudje brez vere), kar bi za dandanašnji čas tudi veljalo. Po Benediktu XV. našteva Malahija samo še osem papežev; poslednji izmed njih naj bi bil Peter Rimljan. Tedaj bo človeštvo propadlo in strašni sodnik bo sodil svet.

Dr. Bernd pravi, da bo to okoli leta 2000., kar se ujema tudi s prerokovanji drugih narodov. Vzhodni narodi trdijo, da bo obstajalo človeštvo le 6000 let — 3000 let pred rojstvom velikega modrijana Caruasture iz 3000 let po njegovi smrti. Ker je bil rojen Caruastura 1006 let pred Kristom, bi čakala torej naše naslednike leta 2000. neizogibna smrt.

Pri vseh teh prerokovanjih je čudno samo to, kako moro pisati take senzacionalne stvari doktor in kako more najti človeka, ki mu jih založi in pusti tiskati.

Novo veliko industrijsko podjetje.

V Zagrebu je protokolirana trdka A. Žarković, proizvajalca mizarskega kleja, laka za čevlje in tla ter steklenega papirja.

KNJIGE

Knjigarna "Glas Naroda"

KNJIGE

Molitveniki:

Bog med nami, v platno vezano	50
Božna paša, v platno vezano	1.25
Božna popolna, v platno vezano	1.50
Boja za Kristusom, v platno vezano	1.50
Marija Varhinja:	
v platno vezano	90
v usnje vezano	1.80
Kajski glasovi:	
v platno vezano	80
v usnje vezano	1.70
Sveta Ura, s posebnimi debelimi črkami.	90
v usnje vezano	1.80
Sarbi za dušo:	
v platno vezano	90
v usnje vezano	1.80

Poučne knjige:

Abecednik slovenski	35
Abecednik nemški	35
Angleščina brez učitelja	40
Angleško-slovenski slovar	5.00
(Dr. Kern)	
Angeljska služba ali nam kako naj se k sv. maši streže	10
Cirilica, Navodil za čitanje in pisanje srbske in cirilice	30
Domači zdravnik po Kneippu	1.05
Dekletom, Spisal A. B. Jeglič	50
Gospodinstvo, Praktična knjiga za naše gospodinjice.	
Trdo vezano	1.50
Broširano	1.20
Govedoreja	75
Hitri računar	60
Jugoslavija, Zemljepisni pregled knjiga o lepem vedenju.	1.25
Trdo vezano	1.00
Katekizem, veliki (Zabret)	40
Knjiga o dostojnem vedenju	40
Mladencem, Spisal A. B. Jeglič.	
1. zvezek	60
2. zvezek	60
Mlekarstvo, 4 črticani za življenje	75
Nasveti za hišo in dom, Koristna knjiga za vsako hišo	
Broširano	80
Vezano	1.00
Nemško-angelski tolmáč	60
Nasa zdravila	65
Največji spisovnik ljubavih pesem: Nemščina brez učitelja	80
1. del	50
2. del	50
Pravila za oliko	45
Perotinar.	
1. letnik	60
2. letnik	60
3. letnik	60
Praktični računar	75
Ročni slovenski in slovensko-angelski slovar	60
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00
Splošno knjigo, odstop, 1 in 2 del	2.50
Slovensko-angelska mladina	1.50
Slovensko-angelski in angleško-slovenski slovar, trdo vezan	1.50
Španska kuharica, trdo vezano	1.25
Slovenska kuharica, trdo v platno vezano	6.00
Slovenski sadjar, vsak zvezek po Slovenska Narodna mladina	1.15
Trgovski računstvo, 818	
1. del	60
1. in 2. del	1.50
1. in 3. del	1.50
Varčna kuharica, trdo vezano	1.00
Vesolna knjizica	50
Veliki slovenski spisovnik razini raznih pisem, trdo vezano	1.50
Vzorec za narodne vezanine (Slikanci) 4 knjige, vsaka	1.00
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev	
1. zvezek	65
2. zvezek	85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	2.50
Andrej Hofer	50
Beneška vedeževalka	35
Belgrajski Biser	35
Burke in porednosti	40
Belj rojaki, trdo vezano	1.00
Boy, roman, trdo vezano	75
Cvetke	25
Čiganova četa	35
Čas je žito	30
Cvetina Borogradska	50
Črna žena, trdo vezano	1.25
Doli z orožjem	50
Dve sliki — Njiva, Starka (Meško)	40
Dolga roka	60
Deveta Orleonska	75
Deseti brat, (Jurčič)	75
Detelja	30
Dom in svet, Letnik 1908	2.00
Duhovni Boj	50
Elizabeta	35
Fran Baron Trenk	35
Fra Diavolo	50
Gordovnik (2 zvezka)	1.50
Grobnik Leonard, (Ivan Cankar)	75
Gočevski katekizem	25

Gruda umira	50
Hedvika	35
Humoreske, Groteske in Satire Izbrani spisi, (Dolenc)	60
Spomini o Cerkljskem jezeru. O gozdu. — O burji	1.00
Jos, Jurčič spisi:	
1. zv. Cvet in sad, Ibi mestnega sodnika, Broširano	75
Trdo vezano	1.00
2. zv. Sosedov sin, Sin kmetkega cesarja itd. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
3. zv. Dr. Zober, roman, Tugomir, tragedija v 5. dejanjih.	1.00
Trdo vezano	1.00
Kresalo duhov	1.00
Kralj Matjaz	60
Kmetke povesti, trdo vezano. Vsebuje 7 povesti	60
Kraljica Marenca, trdo vezano	80
Knjiga za izkomiselnice ljudi, (I. Cankar)	1.50
Ljudske povesti, — Od hiše do hiše, — Sin	60
Ljudska knjižnica:	
1. zv. Znamenje Stihir	50
2. zv. Darovana, Zgodovinska povest	50
3. zv. Jernae Zmagovae, — Med Plazovi	50
4. zv. Malo življenje	65
5. zv. Zgodnja kmetka vojvoda	75
6. zv. Gledarjev sin	30
7. zv. Prihajaj	60
8. zv. Pasjeglavci	1.00
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič)	1.00
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič)	1.00
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič)	1.00
12. zv. Iz dnevnika malega poezneza, trdo vezano	1.00
13. zv. Ljubljanske siace, — (Brenčič)	75
14. zv. Juan Misericordia, Povest iz španskega življenja	75
15. zv. Ne v Ameriko, Po resničnih dogodkih	75
16. zv. Mali ljudje, Vsebuje 9 povesti.	75
Broširano	75
Trdo vezano	1.25
Mimo življenja, (Ivan Cankar)	80
Mrtvi gostje	35
Materina žrtve	80
Morošino	40
Milodova Zala	50
Mali Katenjaki	35
Milko Petenjakovič	35
Mitva srca, Povesti, (I. Tavcar)	1.50
Nasa Vas, 1. del vsebuje 14 povesti, (Novčan)	1.30
Vezano	1.00
Nasa Vas, 2. del vsebuje 9 povesti	1.30
Vezano	1.00
Na Indijskih otokih	90
Naseljeni	30
Na Prerji	30
Nihilist	40

Narodna Biblioteka:	
Amerika in povsod dobro, doma umbolje	42
Berač	45
Boj s prirodo	45
Bojja kazen	45
Isabica	1.60
Narodna Biblioteka:	
Beatni dnevniki	80
Črtice iz življenja na lozeth	45
Emanek, lovec sin	45
General Laydon	50
Grška Mytologija, 2 knjici	2.40
Kranjska čeladica, Poezije	45
Krvna osveta	45
Nekaj iz ruske zgodovine	45
Napoleon prvi	1.20
Nesrečnica	80
Rimska Mytologija	80
Spise, Vsebuje 11 povesti	45
Svitoslav	45
Spisi Andrejkovega Jožeta, — Popolni listi, nočni prehod itd.	45
V Gorskem zakotju	45
Zaroka ob pol noči	45
Z ognjem in mečem	5.00
Za kruhom	45
Zalost in veselje	1.20

Narodna knjižnica:	
Bilke	20
Bele noči, — mali junak	30
Gadje Gnezdo	40
Izbrani spisi Valentin Vodnika	40
Ljubija pri kraljici gosji nočici	60
Malenkosti	30
Moje življenje, (Ivan Cankar)	40
Pikova dama	20
Paberki in Roža	20
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Povestice, Rabindranath Tagore, Vsebuje 5 povesti	40
Petelinov Janez, (Alešovec) — Trdo vezano	75
Broširano	60
Pol litra Vipave, trdo vezano	1.00
Pariski zlatar	35
Poslednji Mehikanez	30
Povesti Maksima Gorkoga	75
100 svobodnim solcem, 2 knjici	2.50
Pravljice H. Majar	25
Požigalec	25
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo	35
Patrija, povesti iz irske junake dobe	30

Igre:

Beneški trgovci, Dramska slika v 3. dejanjih	50
Če sta dva, Sata v 1. dejanju	50
Doktor Robin, Igra v 1. dejanju	50
Polina Solz, 3 enodejanke: Dva svetova, dediščina, trpini	1.00
Divji lovec, Narodna igra s petjem v 4. dejanjih	50
Dnevnik, Vseložira v 2. dejanjih	50
Endodejanke, Vsebuje 6 iger	50
Gaudamus, Komedija v 4. dejanjih	50
Gospa ki je bila v Parizu, Vseložira v 3. dejanjih	1.00
Išče se odgojnik, Igra v 2. dejanjih	50
Krivopisec, Igra s petjem v 3. dejanjih	50
Kovarstvo in ljubezen, Založira iz meščanskega življenja v 5. dejanjih	2.00
Mati, Drama v 3. dejanjih	75
Martin Krpan, Drama v 5. dejanjih	1.50
Muš beseda, Igrokaz v 5. dejanjih	1.20
Medved snuht, Vseložira v 1. dejanju	2.00
Naša kri, Igrokaz v 4. dejanjih	25
Ni otrok, Vseložira v 1. dejanju	25
Ob vojski, Igrokaz v 4. dejanjih	25
Pogodba, Burka s petjem v 2. dejanjih	25
Pokojni mož, Založira v 1. dejanju	30
Rodoljub iz Amerike, Vseložira s petjem v treh dejanjih	30
Razvalina življenja, Ljudska drama v 3. dejanjih	30
Rivzor, Komedija v 5. dejanjih	1.00
Star samec, Podoba iz življenja v 2. dejanjih	30
Starinarica, Vseložira v 1. dejanju	30
Tončkove sanje na Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	30
Težke ribe, Vseložira v 3. dejanjih	30
V spanju, Vseložira v 3. dejanjih	30
Zila, Vseložira v 1. dejanju	30
Za križ in svoboda, Igrokaz v 5. dejanjih	25

Zbirka ljudskih iger:	
1. snopič, Kmet Herod, Vedeževalka, Zupan, Sardamski, Jeza nad petelinom in kes	1.25
2. snopič, Min pod zemljo, Sv. Neža, Sanje	1.25
3. snopič, Sinova masčevanja, Za letovišče, Obinski tepček, Dve materi, Neža z Bleda, Najdena hči	1.25
4. snopič, Na Bettehemskem poljanah, Kazen ne izostane, Očelov kletve, Časica kave	1.25
5. snopič, Ferdinand ali spreobrnjenje roparja, rdeči nosovi	1.25
6. snopič, Večna mladost in lepota, Repostev, Preperljiva sosed	1.25
7. snopič, Izgubljeni sin, V ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Plankarica	1.25
8. snopič, Vestalka, Smrt Marije Device, Marjin otrok	1.25
9. snopič, Junaska deklica, Sv. Bostjan, Materin blagoslov	1.25
10. snopič, Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	1.25
11. snopič, Mojstra Kriznika, — Božični večer, Svojejavna Minika	1.25
12. snopič, Dimež, strah kranjske dežele; Oh ta Polona, Prisljen stan je zantevan	1.25
13. snopič, In 19. snopič, Pijavka, Skrivni zaklad, Rešitelj, Kmet avtomat; Dekla Božja; Junaske Blejke	1.25
14. snopič, Sv. Just; Ljubezen Matrinjega otroka	1.25

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

Bob za mladi zob, pesnice	30
Dedek je pravil, pravljice	40
Martin Krpan z Vrta, Povest s slikami, trdo vezano	60
Mladim srecm	25
Narodne pripovedke, 3. zvezek	40
Narodne pripovedke, 4. zvezek	50
Pravljice in pripovedke za mladino:	
1. zvezek	30
2. zvezek	30
Slavček, zbirka šolskih pesmi	25
1. stop	25
2. stop	25
Zvonček, Zbirka pesmi za mladino: trdo vezano	1.00
Zbrani spisi za mladino:	
1. zv., trdo vezano. Vsebuje 15 povesti	50
2. zv., trdo vezano. Pripovedke in pesmi	50
3. zv., trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	50
4. zv., trdo vezano. Vsebuje 8 povesti	50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv., trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50
Umetniške knjige s slikami:	
Mlada greda; pravljica s slikami	50
Pepelka; pravljica s slikami	1.00
Redca kapica; pravljica s slikami	1.00
Snežuljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljica; pravljica s slikami	1.00
Knjige za slikanje:	
Mladi slikar	75
Slike iz pravljice	75
Knjige za slikanje dopisnic popolna z barvami in navodilom:	
Mladi umetnik	1.20
Otroški vtrec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroke	1.20

Pesmi in poezije:

Codec; poleg narodnih pravljic o Vrškem jezeru, (A. Funtek)	1.00
Trdo vezano	75
Moje obzorje, Eng. Gangel, Poezije	1.25
Trdo vezano	1.25
Balade in romane, (A. Aškerc)	1.25
Trdo vezano	75
Broširano	75
Pesmi, (Simon Jenko)	45
Poezije, (Simon Gregorčič)	90
Vijolica, Pesmi za mladost	60
Slovenska Narodna lirika, Poezije	50
Sto ugank, (Oton Zupančič)	50
Poezije	50

Pesmi z notami:

Dve božičnici: Svetonočno zvonenje, Čuj premila, Za dvojlana zenska zbora s klavirjem	50
Gorske cvetlice, (Laharnar), Za četrto in peto mešanah glasov	40
Naša zvezda, Za samospes s klavirjem, (Foerster)	25
Naši himni: Lepa naša domovina, Pože pravde	15
Gorski odmevi, (Laharnar), Zbirka meških zborov in četrto glasov, 1. zvezek	40
2. zvezek	40
Planinke, Pesmi za sopran, alt in bas, 1. zvezek	40
2. zvezek	40
Pomladanski odmevi, Pesmi za sopran, alt in bas	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Slovenska zemlja, Mešani zbor, — (Aljaž)	15
Slovenske zdravice, (Fleischman)	50
2. zvezek	50
3. zvezek	50
Venček narodnih pesmi za četrto glasovni moški zbor, (Gram.)	30
1. zvezek	50
2. zvezek	50
Zdravice, za petje in klavir — (Parma)	75
Narodne pesmi, (Zirovnik), 1. zv.	15
2. zvezek	15
3. zvezek	25
Narodne himne, (Marolt)	50
Male pesmance:	
Na planine	10
Pogled na dolino	10
Pogled v nedolžno oko	10
Tri oku svo molče slonela	10
Jadransko morje	10
Slovo	10
Slabo sveča je brela	10
V sladkih sanjah	10
Zrinsko Frankopanka	10

Cerkvene pesmi:

12 slovenskih pesmi za razne prilike tekem cerkvenega leta, — (Foerster)	50
12 Tantum Ergo, (Foerster)	60
12 Tantum Ergo, (Premier)	50
Missa in Honorem Cecilias — (Foerster)	60
Mašne pesmi za mešan zbor, — (Sattner)	60
Slovenska sv. maša, za mešan zbor s spremljavo orgel, (Laharnar)	50

Note za klavir:

Note za klavir.	
Fotovanje po Kranjski, Narodni napet, (Jaki)	1.00
Kot nekaj v maju, Vileček, (Jaki)	75
Ljubavno blebetanje, Polka mazurka, (Jaki)	50
Ljubavno življenje, Valček, (Jaki)	75
Našim malčkom, Za klavir in petje, Vsebuje 55 priljubljenih skladb, (Jaki)	1.30
Našim rojakom, Koračnica, (Jaki)	50
Ob morski obali, Valček, (Jaki)	60
Po drav z Bleda, Koračnica, — (Jaki)	50

Razglednice:

Zabavne, Različne, duat	25
New Yorkske, Različne, duat	25
Velikonočne, božične in novoletne duat	25
Iz raznih slovenskih krajev, duat	40
Posamezne po	95
Panorama mesta New York	15

Zemljevidi:

Združenih držav, Veliki	30
Združenih držav, Mali	15
Slovenija	15
Nova Evropa	50
Zemljevidi:	
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Ohio, Indiana, Montana, Mississippi, New York, Washington, Wyoming — vsaki po	25
Zemljevidi:	
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia — vsaki po	40
Velika stenska mapa Evrope	2.00

V zalogi imamo še nekaj iztisov poučne in zabavne knjige:

Slovensko Amerikanski Koledar	
Za leto 1922.	

Note za citre:

Sarafan, Ruska pesni	40
Slovenski citar, 6 najbolj priljubljenih slov. pesni prirejenih za citre z besedami	50

SLOVENSKO - ANGLEŠKA SLOVNICA

PRIREJENA ZA SLOVENSKI NAROD.

Izdala Slovenic Publishing Company	
Obsega sledeče:	
Prvi del: Glasoslovje	
Drugi del: Oblikoslovje	
Tretji del: Vaje	
Četrti del: Pogovori iz vsakdanjega življenja.	
Peti del: Besede, ki se največ rabijo v navadnem pogovoru.	
Šesti del: Vprašanja in odgovori za drugi ali glavni državljanski papir.	

Knjiga je trdo vezana, stane \$1.50.	
Ako se želite priučiti angleščino ali postati ameriški državljan, naročite to pomembno knjigo.	

VAŽNO ZA GOSPODINJE

Izšla je nova kuharska knjiga	
VARČNA KUJARICA	

Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj ukusna jedila z manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.	
Knjiga je trdo vezana, stane \$1.	
Slovenic Publishing Co. New York	

Note za klavir:

Note za klavir.	
Fotovanje po Kranjski, Narodni napet, (Jaki)	1.00
Kot nekaj v maju, Vileček, (Jaki)	75
Ljubavno blebetanje, Polka mazurka, (Jaki)	50
Ljubavno življenje, Valček, (Jaki)	75
Našim malčkom, Za klavir in petje, Vsebuje 55 priljubljenih skladb, (Jaki)	1.30
Našim rojakom, Koračnica, (Jaki)	50
Ob morski obali, Valček, (Jaki)	60
Po drav z Bleda, Koračnica, — (Jaki)	50

Vladimir Levstik:

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad.

(Nadaljevanje.)

Toda gad se kratko zasmeje: — Na zdravje vas vseh in vseh poštenih ljudi! Ali kupca je zadnja — nu da, vsaj ena izmed zadnjih, ki jih praznim pri vas: ostati tu in doma ne videti — kdo bi mogel na mojem mestu? Materi ni pomoči; gorje vsega sveta ji leži na srečo kot križ na Kriščeveh ramah. Karkoli storim, karkoli počnem — ona ne sliši, ne vidi; ona trpi za grehe sveta, in bo, dočler ni vse pri kraju. Mari nam stražim mrtvašnico, ko nič ne pomaga? Joža ne obudi, stare ne ozdravi. . . . Zda so časi, ko človek ne ve, koliko dni mu je dano živeti. In kogar jutri zadene, ali bo manj mrtve, če se danes čemur? Radost je naša predprava, dokler ne pride tema. Bog vas živi, Galjot, in vaju — vaju, prelepi sosedji: drevi se peljemo v svet. Saj moram itak kmalu na mesto: veste da je vojna z Lahom gotova reč?

— Tak vendar? — vzklikne Galjot, — to sem mislil!

— Moj polk bo zraven; tam kje pri Gorici padejo v naše roke.

Ozi se mu bližajo, lice mu je zardele.

— Greš rad? — ga pogleda Jela.

— Kako ne? Vse te dni sem premišljal. . . Res, grenko je odhajati v nov pokol; ljudi, za katere se živa duša ne trese, je malo pod solnce. Njih matere bodo jokale grenko, kakor jokajo naše. Ali vseeno! Tu gre za nekaj drugega; za nas, predvsem za nas! Za tisočletno pravico do solca, ki jo nam tuje že tisoč let; za pravdo, katero smo jim tesali v butice, preden je svet poznal Avstrijo in njene meje. Pljuvali so na nas, odkar smo sosedje; in danes, ko bife ugodna ura v življenju narodov, so nam sklenili iztrgati našo ubogo zemljo, da raztrosijo po nji svoja kukavičja jajca in potujočijo, kar je našega od vekov! Nič, oča Galjot, nič, kar jih zdaj vojuje, ni umazal pravice in svobode bolj kakor Italija, ko jo piše na svojo zastavo. Da bi tudi noben lump ne bil bolj razočaran!

— Bog daj, Tone! — Kozarec v sosedovi roki drhti. — Da nam ostane večji grunt, kakor pravi Kastelka!

— Da nam ostane in zraste za tisto, kar je našega pod laškim žezlom! — Gad je planil kvišku; nosnice mu burno igrajo. — Zda gre za nas! Kri, ki bo plavila po člo, bo prelila za nas, kakor pred tisočletjem; ta Kalvarija bo v naše lastno zveličanje, kakor so je že in sodbe in vse, kar trpite doma. V nobenem boju me ni dozdaj zapustila misel: da bi ostal živ! — Da bi se gledal solnce, dihaj rak in živel življenje vsa srečnih, ki ste doma. . . . Tam doli mi bo vseeno. Če z vso svojo srčno krvjo odkupim le zrne tiste prsti, da ostane naša — naj teče! Naj teče toliko naše krvi, kolikor je treba, da za vekomaj zapečati našo dedščino našo last; naj živi naša dobra, čistiljiva, nedotakljiva slovenska zemlja!

Izpije in trešči kozarec ob tla. Tedaj ga prime Zinka za obečevanje, potegne njegovo glavo k sebi ter ga krepko poljubi na usta. — Zastuji je, — se smeje Galjot. — In ti, Jela, kaj praviš?

Ali Tone je ves vojak na pohodu; on jemlje sam in nič ne vprašuje. . . . To je močnejše od vseh vin sveta; eh, Bog, hudo je trohneti v Galiciji, kdor je imel deklo s takimi usti!

— In vam, oča Galjot, — pravi gad, ko je naglo pripasal sabljo, — po moško: pošteno roko. Hvala za vse, kar ste nam storili, za nazaj in naprej. Pa prošnja imam: ne zapustite matere, ne pozabite brata. Če se vrnem, vam bom hvalčeval do groba, in če nikoli več — že v smrti uri se vas bom spominjal.

Sestri spreprieta gosta domov, da skoči k stari na kratko besedo; potem se odpeljejo vsi trije na postajo. Jela je oblečena, ker je bila dopolne v trgu; Zinka se zgoraj napravlja, očeta je hlapec pogledal. Tone in Jela stojita sama in se gledata. Oba molčita. Je govor oči je glas; njene diše po sladkosti kakor dve zvrhani časi medice. Gadov pogled se kali; nekaj hlepi v njem, hoče in se ne

more odločiti. Zda pa jo zgrabi okrog pasu in jo stisne k sebi: — Se enkrat, Jela. . . Enkrat samkrat še!

Njena glava mu leži na rami, usta eveto navzgor kakor skrlat tulipan z globoko čašo. Tone pije, pije, pijan je, da se majo svet okoli njega, in vendar ne more ugasiiti žeje.

— Jela, kadar se vrnem, te vzamem namesto Jože, slišiš! Hočeš, Jela?

Dekle se mu izvije, v prešernem smehu zablise z zobmi:

— Kaj bi s teboj, ki sanjaš o junaški smrti? Kaj hočemo ženske z žrtvami in mučniki, povej! Zda ne skočim več v vodo; živeti hočem, živeti, pozabiti, veseliti se. . . . Smeha in sreče nam dajte, vi čudni apostoli — malo je živim do vaših grobov!

In gad je mahoma trezen.

— Prav imaš, Jela, — mrmlja s poveseno glavo. — Vsak po svoje, prav imaš.

Kratek sen se je razsuli: toda ni mu žal, da ga je sanjal.

V pomladnem solnem vriska Kastelčevina s sveže pobeljenimi zidovi, rdečimi strehami in zelenimi okni; kdo bi si mislil, da sedi v tej bogati hiši žalostna žena, ki se besede ne najde, da bi jo rekla otroku v pozdrav in slovo. . . .

Tone je našel Kastelko pred njenim oltarjem: glavo upira v dlan, kolomee v mizo in strmi v fotografije. Bog ve, ali se giblje kaj v tej sivi glavi, ali je vse mrtvo in tiho kakor v ubogi prestreljeni Joževi lobanji?

— Odhajam, mati. Zbogom, zdravi ostanite!

Vdova molči; ne ozre se, oči ne obrne.

— Zbogom, mati! Čez nekaj dni sem na laški fronti; nihče ne ve, kaj me čaka. . . . Ne daste roke?

Stara ne sliši; trepalnice se ji spuščajo globlje na oči, kakor bi jo trudnost morila.

Tak zdravi. Ne mislite name, če vam je lažje tako; vseeno, vseeno bom zmerom pri vas!

— Z mojim voljo nikdar. Beži, beži, beži! — kriknje Kastelka s tolikim izmučenim glasom, da ga zazebe v sree.

— Zbogom, . . .

Koleselj drda po cesarski cesti, Jernač poka z bičem. Tone se smeje Galjotovi Jeli, ona spite iskre z očmi; le Zina je splet otožna in čudni ostrini tjavdanja.

Prav si povedala, Jela: sreče in saha nam dajte, dokler dihamo! Dežite, senec, počivajte, mrtvi — lepota sveta je živih, dokler žive. . . .

XV.

Sočta teče krvava že delj ko leto dni. Kadar je mirno vreme, od meva čez hribe grom topov. In kadar piha veter s tiste strani, se

groze vaščani na poljih: lasal je mrliče, božal črvena lica, poljubljal steklene oči; dišati bi moral po smrti, pa dehti po življenju. Baje tudi ptičke pojo tam doli. Drobčkane ptičke sede na mrtvih in žrvgole. . . . Nebo in zemlja ne čutita umiranja, le srca ljudi zastajajo, sluteč rdečega zmaja, ki leze bliže in bliže.

O, ve naše suhe skale na jugu, ve lačne, žejne! Gorje materam, ki so rodile za vas! Odkar se kolje na vaših brdih tisočletna lakomnost s tisočletnim gnevom, je ni hiše v vasi, ki ne bi vedela vaše cene. . . .

Kastelčev Tone je ves čas tam doli; parkrat je bil ranjen, dva-krat odlikovan, že zdavnaj je nadporočnik. Njegovim pismom se nič ne pozna zamišljeni filozof z naciočniki, tihi fant, ki je blodil v knjigo v roki po gozdih. Trda bojevniska roka jih piše kratko in skopjo. Zdrav je, godi se mu dobro; dokler stoji Lah nasproti, ne pride domov.

Kastelka živi svoje novo življenje; privadila se je tišine in molka. Morda je mirna v svojem srcu, še nekaj sreče ji je nemara dočeljena. Toda nihče je več ne sliši kleti, in to pomeni, da ni zdrava v nji; čeprav se ji bliska oko, čeprav se smehlja, kadar hodi po polju! Zdi se, kot bi nekaj rakrājalo njeno divjo moč in jo pre- tapljalo v zmedenost. Včasih mr-mra gredoč, sama ne razume, kaj ljudje govorje vanjo, ona pa kima in jih ne sliši, gleda jim v obraze, in nazadnje ne ve, kdo je bil.

Joža ja spremlja povsod. Čet razgovor teče med njima; zda se oglašata mati, zda sin.

— Gad, — modruje gospa, ko stopa v žago in gleda oddale Galjotova jagneda. — Boga zahvali, da si ubit, moj gad; Jela ni bila zate.

— Tudi jaz sem že dejal, — potrjuje sin nekje zraven. — Zato mi je lažje spati.

— Sramota bi nakopala na tvojo glavo in ves naš dom. Komaj si legel, se je smejala. In zda, ko gredo vojske tod skozi in imamo zmerom soldate v vasi, je ne srečaš drugače ko z oficirji. —

— Da, da, še prej sem jo videl na izprehodu z dvema Ogroma.

— Vsak ve, da jih rada gleda; in koliko je drugega, česar vsak ne ve!

— Jaz vem, mati! Jela ni več, kar je bila. Njena vroča kri — pravzaprav je vredna usmiljenja, moja žena in nihče ne bi kazal s prestom nanjo. Meni bi ostala zvesta; rada me je imela — kaj bi pravil! Hudo je, mati; vse kar je prav. Oni večer sem jo videl pod hrusko na vrtu. . . .

(Dalje prihodnjič.)

Izpred ljubljanske porote.

Dne 4. marca je stala pred porotniki Franciška Škodler, bivša dekla pri Jakobu Kopaču v Dravljah. Obtožena je, da je svoje dne 1. decembra 1921 rojeno dete ženskega spola po porodu pustila pod odejo in s tem povzročila, da se je zadušilo. Dete je bilo nezakonsko in njega oče delavec Ivan Pester iz Zgornje Šiške. Pester je hotel Škodlerjevo poročiti, ko je zvedel, da je noseča. Vendar do poroke ni prišlo, ker nista imela stanovanja in pa ker se je obtoženka branila, čes, da je Pester pijanec. Tla položaj je bil Škodlerjevi silno neljub, zato se je proti svojem ljubimeu in tudi drugim ljudem čisto izrazila, da bi ji bilo najbolj ljubo, če dete umre. Ko je obtoženka dete porodila, ni o tem nikomur ničesar povedala. Ivana Čudon je kritičnega dne opazila, da je obtoženka bolna in da jo stresa mraz. Zdelo se ji je tudi, da nekaj pod odejo diha, vendar obtoženki o tem ni ničesar omenila. Drugo jutro je spopadla Škodlerjeva šla gledat pod odejo in našla tam mrtvo dete. Obtoženka je nato mrtvo dete zavila v ročno torbico in odšla z njim k sestri Marijani Bočič na Selo pri Ljubljani. Toda v Ljubljani jo je policija aretirala. Obtoženka je sprva vse priznala,

kar ji očita obtožnica, pri razpravi pa pravi, da se ničesar ne spominja. Zdravniški izvedenci so izjavili, da je izključeno, da bi dete bilo zadušeno, ker ni bilo opaziti na njem nobenih takih znakov. Dete je umrlo najbrž le vsled mraza, kar je verjetno, ker je dokazano, da je bilo takrat v sobi silno mrzlo, kar tudi obtoženka vedno trdi. Za porod se obtoženka ni prav nič pripravila in ni k porodu tudi nikogar poklicala na pomoč. Porotniki so vprašanje glede detomora soglasno, vprašanje glede paznive zanikarnosti pri porodu pa z 9 proti 3 glasovno zanikali. Pač pa so potrdili vprašanje krivde, ker obtoženka pri porodu ni iskala potrebne pomoči. Škodlerjeva je bila na podlagi tega izreka obsojena na dva meseca zapor. Ker je kazep prestala že s preiskovalnim zaporom, je bila takoj izpuščena na svobodo.

Dne 4. marca popoldne so se zagovarjali pred poroto zaradi hudodelstva tatvine Tomaž Rihar, Jožef Mlakar, Alojzij Klančar, Vinko Mlakar in Janez Rihar, ki so bili obtoženi, da so v noči od 6. do 7. avgusta 1921 vlomili v trgovino I. C. Mayer v Ljubljani in ukradli 9 kosov različnega blaga v vrednosti 145,035 K. Obtoženci

so bili zelo hladnokrvni in so svoja dejanja dosledno tajili. Razprava je trajala pozno v noč. Senat je stavil porotnikom 13 vprašanj. Ker so ti potrdili vseli pet glavnih vprašanj, je senat po kratkem posvetovanju točno ob 12. ponoči razglasil obsodo, s katero se kaznujejo: Tomaž Rihar na 5 let, Jožef Mlakar na 4 leta, Janez Rihar na 3 leta, Alojzij Klančar in Vinko Mlakar pa vsak na poldrugo leta težke ječe, poostrene pri vseh s postom in trdim ležiščem na četr let in s temničeo vsakega 6. avgusta.

Dne 6. marca se je zagovarjal Ciril Kemperle zaradi hudodelstva poneverbe in prestopka goljufije. Obtoženec je bil dne 20. junija 1920 izvoljen za tajnika pri ljubljanskem gasilskem društvu. Tri dni nato mu je bilo poverjeno upravljanje fonda ponesrečenih gasilcev Levca in Žargija. Obtoženica navaja, da je obtoženec od tega časa pa do 12. novembra 1. 1921 poneveril iz tega fonda znesek 76,316 K. Razen omenjenega fonda mu je bilo zaupano še precej drugega denarja in pa vložna knjižica Mestne hranilnice, v kateri je imelo društvo naloženih 57,916 K. Obtoženec priznava, da si je precej denarja prisvojil, poudarja pa odločno, da je imel namen, si ga samo izposoditi. Od pridržane svote je dal svojim tovarišem gasilem 18,400 K kot posojilo. Imen noče navesti. Razen tega poudarja, da je izdajal za društvo že razne manjše svote, dasi za to ni imel pooblastila od odbora. Izjavlja, da je imel pri društvu mnogo dela in da je vsled tega zamenjal svojo službo v Jugoslovanski tiskarni, vsled česar je bil tam odpuščen. — Priča Franciška Levce izpove, da ji je Kemperle vsak mesec podporo točno in pošteno izplačeval, Franca Žargi in njena mati pa pravita, da jima je nekoč izplačal le 2000 K, ne pa 3400 K, kakor trdi obtoženec. Jožef Barle izpove, da je obtoženec pri svojem vstopu v društvo povzročil veliko zmede s tem, ker je zahteval, da si ubit, moj gad; Jela ni bila zate.

— Tudi jaz sem že dejal, — potrjuje sin nekje zraven. — Zato mi je lažje spati.

— Sramota bi nakopala na tvojo glavo in ves naš dom. Komaj si legel, se je smejala. In zda, ko gredo vojske tod skozi in imamo zmerom soldate v vasi, je ne srečaš drugače ko z oficirji. —

— Da, da, še prej sem jo videl na izprehodu z dvema Ogroma.

— Vsak ve, da jih rada gleda; in koliko je drugega, česar vsak ne ve!

— Jaz vem, mati! Jela ni več, kar je bila. Njena vroča kri — pravzaprav je vredna usmiljenja, moja žena in nihče ne bi kazal s prestom nanjo. Meni bi ostala zvesta; rada me je imela — kaj bi pravil! Hudo je, mati; vse kar je prav. Oni večer sem jo videl pod hrusko na vrtu. . . .

ADVERTISEMENT.

ZA 7500 DOLARJEV

takoj na prodaj v bližini tobačne tovarne v Ljubljani krasno posestvo, dve enonadstropni hiši (9 strank) s sadnim vrtom in travnikom, ob katerem teče voda Gradašca. Naslov se izve pri tvevdi Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St. New York City. (11-13-4)

POSESTVO V KRŠKEM NA PRODAJ.

Hiša stoji na prav ugodnem mestu, je zelo trdno zidana, ima lepe kleti, v pritličju 4 velike sobe, kuhinjo s shrambo, dvorišče in hleve; v prvem nadstropju 5 velikih sob, kopalno sobo in verando. V hiši je vpeljana električna razsvetljava in vodovod. Hiša je zelo pripravna za trgovino ali večjega obrtnika. Nasproti hiše čez cesto spada k posestvu velik sadni vrt in njiva. Del vrta se lahko parcelira za dve stavbišči in ostane še velik sadni vrt in njiva pri posestvu Železnika po staja čez savski most Videm-Krško ob južni železnici. Cena je 9000 dolarjev. Več pove upravnistvo "Glas Naroda", 82 Cortlandt Street, New York City. (11-13-4)

Rad bi izvedel za brata ANTONA ŠAJN, podomačca Slavec iz Knežaka. Pred 6. leti je bival v državi Colorado, zda pa sem slišal, da se nahaja v državi New Mexico. Prosim čitatelje tega lista, če kateri ve za njegovo naslov, naj mi ga naznani, ali če sam čita naj se oglašajo. Frank Šajn, Box 214, Verona, Pa. (10-11-4)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DR. DRŽAVAR

Slika nam kaže notranjost cerkve sv. Ant. v Quebecu, ki je pred kratkim pogorela do tal. Pravijo, da so se v cerkvi vršili veliki čudeži. Nekaj dragocenosti so rešili. Da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja, je zasluga par brigad, katere so ognjegasci privedli na povsem naraven nečudežen način na lice mesta.

Iz Slovenije.

Poročil se je

pri Sv. Gregorju nad Ortnikom načelnik ondodnega Orla Alojzij Jaklič s podpredsednjo Orlic gde, Anico Maroltovo.

Ciganska nadloga.

Kakor ne bi bilo že dovolj nadlog, je obiskala naše dolenske kmetje sedaj še ciganska nadloga. Tako piše nek ugleden kmet iz naših obrt ni nam v zabavo, maršolnaje vasi pri Novem mestu, kako mu je ukradel cigan dva pepela in dve kokoši. Na vse načine se sleparijo cigani ljudstvo. Be- nacija s tako strastnostjo, da se jih more človek odkriti le na ta način, če jim usliši prsnojo. Ciganke varajo ženske s prerokovanjem na kvarte. Dasi je naravnost abotno, da bi mogel kdo iz kvart spoznati hudočestno, se vendar najde vse polno neumnih — drugače jih pač ne moremo imenovati — babice, ki dajejo kar na litre moke, za glupa eiganska prerokovanja. Duhovni pastirji, kje je vaš glas, da bo konec ljudske laun praznovanju? Posebno škodo pa povzročajo cigani po gozdovih, kjer sotorijo. Spricho krutezine so sekali cigani neusmiljeno tuje les, da jim ni bilo premrzlo. Čas je že, da bi oblastva napravila konec tej eiganski nadlogi in preprečevala eigansko potepanje, ker nikakor ne moremo trpeti in tudi ne bomo, da bi plodove našega trdega dela uživali leni, tatinski in škodljivi cigani.

Merkantilno banko v Kočevju

je dovolil ustanoviti minister za trgovino in industrijo Vinko Hajmriharju, trgovca v Kočevju, Francu Ilec, trgovcu v Ribnici, Antonu Kafježu, trgovcu v Kočevju in drugim. Osnovna delniška glavnica znaša 5 milijonov K.

Ribniški krošnjarji protestirajo.

Iz Ribnice poročajo: Na pepelnico smo imeli krošnjarji, rešetarji in obodarji shod. Smo namreč na tem, da nas sedanja vlada od polnoma zatre, vedno huja odredbe nam pošilja in zda je prišlo tako daleč, da bi smel krošnjariti le invalid. Iz tega se vidi, kaj vlada ljudske potrebe razume, ko take postave daje. Za krošnjarje mora biti vendar močan človek, invalidov je pa malo močnih, za to že tudi vlada poskrbi. Na shodu je poročal poslanec Škulj v daljšem govoru obrazložil vladne namere, ki ciljajo za tem, da se nam starodavne pravice, ki jih imamo že od leta 1492, zatré. Poslanec smo se vsi zahvalili za njegov trud in skrb za nas, ker uvidevamo, da nam je on najboljši zaščitnik. Sklenili smo potrebne resolucije, nato pa smo sklenili, da pri papirju ne smemo ostati. Drugi dan smo šli — čez 100 nas je bilo — na okrajno glavarstvo v Kočevje. Na čelu deputacije je poslanec Škulj obrazložil glavarju naše potrebe in naše zahteve. Lep je bil prizor, ko je nas stala cela množica, ki je glasno klicala: "Pustite nam težko zaslu-

Pozor, potniki!

Potniki, ki prihajajo v New York, kaj lahko postanejo žrtev raznih zakonitih agentov, katerih je v New Yorku vse polno. Ko pride potnik iz vlaka, ga obsujejo taki agenti in vsak ga hoče vzeti s seboj. Ako potnik reče, da je namenjen k nam, bo agent rekel, da je on naš zastopnik ter ga pelje v svojo pisarno. Tam potnik se spozna, da ni prišel na pravo mesto. Če ima pri nas že aro in agento to pove, mu jo agent takoj povrne. V takem slučaju bi nas agent seveda moral o tem obvestiti, da mu povrnemo izplačano aro; toda tega ne stori. Kako si tedaj tak agent povrne tak izdatok? Potnik mu ga plača na ta ali oni način in največ pri izmenj denarja.

Takih slučajev je bilo zadnje 4 mesece že 50. Potniki so prišli v New York v namenu, da gredo k nam, pa so bili zapeljani v drugo pisarno. Agent jim je aro, katero so nam poslali, povrnil, pa jih je na drug način prevaril še za večjo svoto.

Vsako naj tedaj pri prihodu v New York pripne naš gumb na vidnem mestu, da ga bo naš zastopnik spoznal. Ako našega zastopnika ne bi bilo na postaji, nas pokličite na telefon, ali pa prosite železniškega uradnika ali policaja, da nas pokliče. Naš telefon je Cortlandt 4687. Pred svojim odhodom vedno pišite, po kateri železnici in vlakom pridete in naš zastopnik vas bo gotovo pričakoval na postaji.

Frank Sakser State Bank.

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblašeni pobirati naročnino za devetnik "Glas Naroda".

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četr let \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lausin, Denver, Colo.: Frank Skrabec, Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesch, Salida, Colo.: Louis Costello, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Aurora, Ind.: Lambert Bolskar, Chicago, Ill.: J. Verbič, Chicago, Ill.: Joseph Blish in John Eevič, Joliet, Ill.: Fr. Ramuš, John Zalelet, Jascantah, Ill.: Frank Augustin, North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Ogrin, Springfield, Ill.: Matija Barborich, Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek, Franklin, Kans. in okolič: John Reppovš, Kitzmiller, Md.: Fr. Vodepivec, Chisholm, Minn.: Frank Govže, Ely, Minn.: Jos. J. Peshel, Eveleth, Minn.: Louis Govže, Gilbert, Minn.: Louis Vesel, Hibbing, Minn.: John Povše, Virginia, Minn.: Frank Hrovatich, St. Louis, Mo.: Mike Gracjan, East Helena, Mont.: Fr. Hrella, Klein, Mont.: Gregor Zobeč, Gowanda, N. Y.: Karl Sternisha, Little Falls, N. Y.: Frank Masle, Barberton, O.: A. Okoliš, Cleveland, O.: Janko Plesko, Jakob Resnik in Chas. Karlinger, Collinwood, O.: Math Slapnik, Lorain, O.: Louis Balant in J. Kumšo, Niles, O.: Frank Kozovšek, Youngstown, O.: Anton Kikelj, Ambridge, Pa.: Frank Jakše, Bessemer, Pa.: Louis Hrihar, Brozhton, Pa.: Anton Ipavec, Burdine, Pa.: John Demshar, Conemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vid Rovansk, Claridge, Pa.: Anton Kozoglav in A. Jerina, Dumlo, Pa.: Atton Ochaban, Export, Pa.: Louis Supančič, Forest City, Pa.: Math Kamin, Farrell, Pa.: Jerry Okorn, Imperial, Pa.: Valentin Peterel, Greensburg, Pa.: Frank Novak, Irwin, Pa.: Mike Pavšek, Johnstown, Pa.: John Polanc, Luzerne, Pa.: Anton Osolnik, Lloydell, Pa.: Anton Malovrh, Manor, Pa.: Frank Demshar, Moon Run, Pa.: Frank Maček, Frank Podmilšek, Pittsburg, Pa.: U. Jakoblich, Z. Jakše, Vanc. Arh in Ig. Magister, Ralphon, Pa.: Martin Koroshetz, Reading, Pa.: J. Pezdire, Rockwood, Pa.: A. Hochevar, Steelton, Pa.: Anton Hren, Turtle Creek, Pa. in okolič: Frank Schiffer, West Newton, Pa.: Joseph Jovan, White Valley, Pa.: Jurij Previč, Wilkes, Pa.: J. Pternel, Cocton, W. Va.: Frank Koclan, Milwaukee, Wis.: Jos. Tratnik, Sheboygan, Wis.: H. Svetlin, West Allis, Wis.: Frank Skok, Rock Springs, Wyo.: Louis Tauchar in A. Justin, Poleg gori navedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevod G. P.

84

(Nadaljevanje.)

— Mislim sem, da bom prišel ob pamet, — je odvrnil Žak enostavno.

8 tesaščin se glasom pa je vprašal nato:
— Dragi oče, zakaj pa mi niste dali nobenega znamenja življenja? Zakaj vas ni bilo tako dolgo?

Markij ni bil nepraviljen na tako vprašanje. Kako pa je mogel odgovoriti nanj? Ali je mogel kdaj razodeti Žaku resnično skrivnost svojega obotavljanja? Obenil je svoje oči na stran ter odgovoril:

— Upal sem, da ti bom lahko boljše na uslugo, če ostanem v Parizu.

Njegova zadrega pa je bila preveč velika, da bi ušla Žaku. — Ali niste dvomili o svojem lastnem otroku, oče? — je vprašal žalostno.

— Nikdar, — je vzkliknil markij. — Nikdar nisem dvomil niti za trenutek. Vprašaj svojo mater in ona ti bo povedala, da je bila ta ponosna zavest, ki me je držala, da nisem prišel sem. Ko sem čul o stvareh, katerih te dolže, sem rekel: — To je absurdno.

Žak je znal za glavo ter rekel:

— Obdolžitev je bila absurdna in vendar vidiš, kaj vse mi je prinesla.

Dve veliki solzi, katerih ni mogel zadržati, sta zablesteli v očeh starega gospoda.

— Ti me dolžiš, Žak, — je rekel. — Ti dolžiš svojega očeta.

Ni ga človeka na svetu, ki bi mogel videti svojega očeta, kako pretaka solze, ne da bi čutil, kako se mu mehča in taja srce. Vsi sklepi, katere je bil napravil Žak, so izginili v enem trenutku. Stisnil je očeta roko ter rekel:

— Ne, jaz vas ne dolžim, oče. Kljub temu pa nimam besed, s katerimi bi vam povedal, kako zelo je vaša odsotnost povečala moja trpljenja. Mislim sem, da sem zapuščen od vseh zavržen.

Prvič izraza trenutka, ko je bil vržen v ječo, je našel nesrečni mladi človek srce, kateremu je lahko zaupal vso trpkost, ki je prekipela v njegovem srcu. V navzočnosti matere ali Dionizije mi je prepovedovala čast kazati obup. Nevarnost Magloarja je onemogočila vse zaupanje in gospod Folgat, čeprav simpatičen človek, je bil koncem konca popoln tuje.

Tukaj pa je imel prijatelja, najdražjega in najbolj dragocenega prijatelja, ki ga more imeti človek na tem svetu, — svojega očeta.

— Ali je kje na tem svetu človeško bitje, — je rekel, — kojeja nesreča bi bila enaka moji? Biti nedolžen, brez sredstva, da dokazem to! Poznat, kivača, ne da bi si drznil omeniti njegovo ime! Izprva nisem spoznal cele grozote svojega položaja. Prestrašil sem se, to je res. Pozneje pa se mi je vrnil pogum, kajti mislim si, da bo pravica kmalu spravila resnico na dan. Pravica! Bil je moj prijatelj Galpin, ki je predstavljal in on se je vrlo malo brigal za resnico. Njegov edini cilj je bil dokazati, da je človek katerega je obdolžil, v resnici kriv. Čitajte listine, oče, in videli boste, kako sem postal žrtve najbolj nezasišane kombinacije okoliščin. Slehrna stvar je proti meni. Nikdar se ni ona skrivnostna, slepa in absurda sila razodela na tak način kot v mojem slučaju, — ona strašna sila, kateri pravim, — usoda.

— Izprva me je čut časti zadrževal, da bi omenil ime grofice Klodije in isto mi je narekovala tudi previdnost. Ko sem prvič omenil njeno ime gospodu Magloarju, mi je rekel, da lažem. Tedaj sem mislil, da je vse izpuščeno. Nobenega drugega konca nsem videl kot sodišče in po obnavni galere ali pa k vni oder. Hotel sem se uničiti. Prijatelj pa so mi pojasnili, da nisem gospodar samega sebe in da nimam nobene pravice razpolagati s svojim življenjem, dokler mi je ostala le še iskrica energije in žarek inteligence.

— Ubogo, ubogo dete, — je nrmal markij. — Ne, ti nimaš te pravice.

— Včeraj, — je nadaljeval Žak, — me je prišla obiskat Dionizija. Ali veste, kaj je privedlo semkaj? Hotela je pobeigniti z menoj. Oče, ta skakljava je bila strašna. Prost in z Dionizijo ob svoji strani, kaj bi se brigal za celi svet? Ona je ustrajala pri svoji ponudbi kot brezkritična deklica, ki je v resnici. Na nistem mestu, kjer stopite sedaj, se je vrgla na kolena ter me rotila, naj bežim z njo. Dvomin, da bom mogel rešiti svoje življenje, a jaz ostanem tukaj.

Žak je emalnil na klop ter si pokrkl lice z obema rokama, morda da prikrije solze.

Naenkrat pa se ga je lotil eden onih spopadov srda, ki so se pojavljali pri njem le preveč pogosto tekom njegovega bivanja v ječi. Vzkliknil je:

— Kaj sem storil, da bi zaslužil tako strašno kazen?

Lice markija se je naenkrat pomenilo in odgovoril je na slovesen način:

— Poželel si si žene svojega sosedu, sinko moj.

— Žak je skomizgal z rameni. Rekel je:

— Ljubil sem grofice Klodije, in ona je ljubila mene.

— Preštevno je zločin, Žak.

— Zločin? Magloar je rekel isto stvar. Oče, ali v resnici mislite tako? Po to je to zločin, ki nima ničesar posebnega na sebi, katerega pospešuje vsaka stvar, s katerim se vsakdo postavlja in kateremu se svet smeje. Res je, da daje postava mož upravičeno na življenje in smrtjo. Če pa se obrnete na postavo, obsodi krivca na šest mesecev ječe ali pa na par tisoč frankov globe.

— Žak, — je rekel markij, — grofica Klodije namiguje, kot praviš ti, da je ona njenih hčera, najmlajša, tvoje dete?

— Mogoče da je tako.

Markij de Boaskoran se je stresel. Nato pa je trpk vzkliknil: — Mogoče je tako! In ti praviš tako brzkrobn, brezbržno, ti blaznež! Ali nisi nikdar pomislil na žalost, katero bi občutil grof Klodije, če bi izvedel resnico? In če bi le domneval resnico. Ali ne moreš razumeti, da je tak sum popolnoma zadostil, da zagreni celo življenje in da uniči življenje one deklice? Ali nisi nikdar rekel samemu sebi, da zadaje tak dvom veliko bolj kruto kazen kot pa je bilo vse, kar si pretrpel ti?

Prenehal je. Še par nadaljnjih besed in izdal bi svojo lastno skrivnost. Zadržujoč svoje razbarjenje z mogočnim naporom, je rekel:

— Jaz pa nsem prišel semkaj, da razpravljam s teboj o tem vprašanju. Prišel sem ti povedat, da bo stal tvoj oče vedno na tvo-

ji strani in a se zgodi kar hoče in da bom sedel na tvojo stran, če boš izpostavljen smrti da nestopiš pred sodiščem.

Kljub svojemu vznemirjenju je videl Žak neobičajno razburjenje svojega očeta. Za trenutek je videl kot v megli resnico. Še predno pa je mogel zavzeti sum definitivno obliko, je tudi izginil vsprito obljube očeta, da mu bo stal na strani in naj pride kar hoče. — Vzkliknil je:

— Oče, prositi vas moram odpustčenja, če sem kdaj le za trenutek dvomil o vašem srcu.

Stari Boaskoran si je na vse načine prizadeval, da se pomiri. Konečno pa je rekel z resnim glasom:

— Da, jaz te ljubim, sinko moj. Kljub temu pa ne smeš napraviti iz mene večjega junaka kot pa sem dejanski. Še vedno upam, da nam bo prihranjen nastop pred sodiščem.

— Ali se je razkrilo kaj novega?

— Gospod Folgat je našel nekaj sledov, ki upravičujejo nekaj upanja, čeprav e dosedaj se ni doseglo resničnih uspehov.

Žak je izgledal kot poparjen.

— Sledov? — je vprašal.

— Bodi potrpečljiv. To so le medli sledovi, to priznavam in ne bilo bi jih mogoče predložiti sodišču. Od dne do dne pa lahko postanejo bolj odločilni. Imeli pa so že en dober učinek. Privledli so nam nazaj gospoda Magloarja.

(Dalje prihodnji.)

Jugoslovanska armada in Orlovstvo.

Pod tem naslovom piše "Slovenski Narod": Čisto umevno se nam vidi sta bšce Sokolstva, da ne odgovarja na vsak izpad svojih nasprotnikov. Na eni strani bi bilo to za Sokolstvo ponižujoče dvoje, na drugi strani pa se Sokolstvo zaveda sile svoje ideje ter uspehov svojega pozitivnega dela. V tem znamenju zamem zmaguje. Ni mu treba nastopati pota negacije. Nas časnikarjev ne veže to načelo. Že kot kron isti smo dolžni beležiti dogodke, ki posegajo v kulturno življenje našega naroda. A naravnost dolžni smo nastopiti proti njim, ako žalijo naše nacionalno čustvo ali skušajo razdirati kulturne naprave, spoštovane in čestene v širokih vrstah narodov.

Kronika naše zadnje skupščine nam je v zadnjih dneh prinesla vest o dveh klerikalnih nastopih proti armadi, čes, da ona ne samo, da ne upošteva Orlovstva, ampak ga prezira ali celo preganja. — Ob teh nastopih ni šlo brez stranskih udarcev po Sokolstvu. Menimo, da minister ne bo v zadregi za odgovor.

Velika drznost se na mizi, sp orejati Sokolstvo z Orlovstvom, o o čisto nacionalne institucije s sijajno svojo tradicijo istovetiti z odgrankom klerikalne organizacije. Klerikalizem od Mahničevih časov je od kraja zametaval svobodni razvoj narodov, vsako nego in krepitev telesa kot posodo za odločnega duha in za zdravo pravost. Toda ljudstvo v svojem nara vsem nagonu mu ni sledilo. Politični klerikalizem je bil prisiljen izpremeniti svojo taktiko. Orožje v dosegu svojega namena je vzel iz jezuitskega arznala. Spoznavši vpliv Sokolstva in njegovega delana najpreprostejše plasti našega naroda, si je predvsem "izposodil", — da govorimo evfemistično — njega zunanost, njegov kraj, rdečo košuljo, čepico s peresom, njegove grbe, ptice sinjih višav. Ljudstvo prešlepmo, so si de jali z zunanostjo, da ne bo znalo razločevati, potem prodremo v njegove duše. Nato so kopirali organizacije, javne nastope, izlete, rlete in telovadbo, pri čemer se niso ženirali izposoditi si Tyršev vadbeni sestav. Skratka, Orlovstvo je plagiat Sokolstva!

Orlovstvo je del klerikalne organizacije, privesek klerikalne stranke. Držijo se ga vsi greli te stranke. Ustanovljeni zgolj z namenom, da dvigne ugled propadajoče stranke, mora služiti njenim namenom — brezpogojno. Kakš vloga pa igra klerikalizem in njega stranka v naši državi, nam ni treba posebe razkladati. O tem nam pravi njegovo časopisje, nam svedečijo njegovi reprezentanti pa naj nastopajo na javnih shodih in v parlamentu, ali še bolj v tajnem krogu med štirimi stenami. Klerikalizem je sovražnik naše države kakor je sovražnik vsake države, ki ga brezpogojno ne podpira! Klerikalci poznajo le pogojno državljanstvo. Klerikalci se proti sedanji dinastiji, ker bi bili naravno le za dinastijo, ki bi jim bila kakor habsburška tako čisto udana. Klerikalci se proti naši narodni armadi, ker ta ne podpira in po svojem na rav. sestavu tudi ne more podpirati njihovih težej, kakor sploh ne kake politične stranke. Ni se treba prav nič opravičevati! Samo čitajte razne zlobne novice proti armadi, s katerimi se sleha sistematično ustvariti v ljudstvu razpoloženje ali celo mržnjo proti skupni armadi. In ta hladni ton, ne redkokrat podprt z zbebljivimi in ironičnimi opazkami, kadar nanese govor na dinastijo, ki daje vrhovno poveljstvo naši armadi.

To obilježje naših klerikalnih strank spremlja vse njihove organizacije, torej tudi Orlovstvo. Ono Orlovstvo, ki je v svetovni vojni rekrutiralo prostovoljce za zmago Avstrije in Nemčije, ono Orlovstvo, ki je našlo hvalo in milost v očeh avstrijskega tiranstva, dom je bilo delovanje Sokolstva ustavljeno ter so bila mnoga sokolska društva razpuščena. Sokoli pa proskribirani. In sedaj prihaja dr. Korošec in zahteva od vojnega ministra naše narodne države in naše narodne armade, da ne samo ne sme nastopiti proti Orlovstvu, ampak da mora z njim enako postopati kakor s — Sokolstvom! — S predznanostjo, ki ji ne ve para, se to ne pravi nič manje, kakor gojiti gada na prsih. Ko bo klerikalizem in z njim Orlovstvo izpremenilo svoje mišljenje in svoje čustvovanje napram naši državi in njim vidnim reprezentantom — žal tega ni pričakovati — ko postane prožeto iskrenega nacionalizma in brezpogojne pripadnosti naši državi misli, skratka, ko ne bodo več klerikalci, takrat šele bi smeli zahtevati, da se jih sporedi s Sokolstvom. Danes pa je njih zahteva — drznost, in njihovo zatiranje o dobrem državljanstvu in o udanosti dinastiji in armadi — licemerstvo.

Svetopisemski nauki.

Duhovni gospodje, ki bi nadvse radi pasli delavce kot svoje ovčice in backe, pač dobro poznajo sveto pismo. Saj ga radi citirajo, kadar je prilika za to in kadar je ni. To spada v njihov poklic in tako daleč bi bilo to popolnoma v redu. Če nam stvar ni do cela všeč, imamo za to le razlog, da so gospodje zelo enostranski. Kot dobri poznavalci sv. knjige bi imorali biti temeljitejši. V svetem pismu stoji tudi izrek, da naj se delavcu ne trga zaslužena plača. Nebeški valpeti gotovo ne bodo tajili tega, ker se jim vsak huj lahko dokáže črno na belem. Sveto pismo ni narodnogospodarska študija, pa se ne more pričakovati, da bo na dolgo in široko razlagalo, kaj je pravičen zaslužek. Ne bi bilo težkega izračunati, kakšna plača je pravična. Koliko so vredne surovine, ki jih delavec dobi za obdelovanje surove. Koliko je vredno izgotovljeno

blago, je tudi znano. Koliko pri delu porabijo strojev in koliko drugega, eventualno gospodarjevega dela, tudi lahko doženejo. Ali poznajo maziljeni gospodje kakšno podjetje v Jugoslaviji, ki plačuje svojim delavcem na tak način? Lahko bi vprašali, kako so kapitalisti sploh prišli do tovarna, de železnice, do jam, do ogromnega sveta, do strojev, do surovin. Toda brez obzira na to bi morali biti delavske plače najmanje dvakrat do trikrat tolike kakoršne, so. Te bi se vjemalo s svetim pismom. Zakaj ne povedo poznavalet svetega pisma in advokati božje pravičnosti tega gospodu Pollaku in drugim? Ker se jim ne smejo zameriti. To je vzroka dovolj!

Porcelanski denar

Če vrednosti po 5 mark sta izdali v mestu Stuttgart in Ludwigsburg. Denar je barve slonove kosti in ima zlat rob.

ADV. T. W. SEVERA

SEVEROVA ZDRAVILA VZORUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH

Za srbeči kožurabite

SEVERAS ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odpomoč pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarnju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Naj se zgasi GEO. STAMPFEL, doma iz Morobitz, ki se je nahajal v okolici Wilkes-Barre, Pa., in pa M. BOLTE, bivajoč pod naslovom 1006 Wylie Ave., Pittsburgh, Pa., leta 1917, pozneje pa se je preselil v Princeville, Ill., radi kufrov, ki se nahajajo pri nas v pohrani. — Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York City. (3x: 8,11,13-4)

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko ali Hrvatco od 25 do 35 let staro, čeprav vdova z enim otrokom. Jaz sem vdovec 34 let star, imam dva otroka in stalno delo. Pišite na: Ženin D. C., e o Glas Naroda. 82 Cortlandt St., New York City.

SLOVENKA IŠČE SLUŽBO

pri družini tudi z otroci ali brez. Grem tudi na deželo. Sposobna za vsa hišna dela in pomagati tudi v kuhinji. Prišite ali vprašajte pri: Fanny Mekinda, 1009 East 66th St., Cleveland, Ohio.

JOHN SALMICH, neznanega na slova, ima pri nas ček za večjo svoto od državnega departmanta iz Washingtona. Ako bi kdo izmed rojakov vedel za njegov naslov, je s tem nasprošen, da nam ga naznani. — Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York City. (7-22-4)

Jaz spodaj podpisana bi rada iz vedela, kje se nahajajo JAKOB in JURIJ BAYER ter ANA VARDJANOVA in BUTINOVA, doma iz Kuželja, fara pri Kostelu na Dolenskem. Svoječasno so bili v Brooklynu, New York, zdaj pa ne vem, kje se nahajajo. Zatorej jaz podomače Tišarjeva od fare pri Kostelu jih zdaj iščem. Jaz sem prišla pred nekaj meseci semkaj v New York. Prosim, ako kateri gori navedenih čita ta oglas, da se mi takoj oglasi na sledeči naslov: Mrs. Agnes Reven Jermain, 164 Sterlin Place, Brooklyn, New York. (10-11-4)

O POTOVANJU.

Za potovanje sponiladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor Frank Sakser State Bank.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristo jen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Ne lajše zamorete sedaj ameriški državljani dobiti žene in otroke iz pod 18. leta iz Jugoslavije ali za sedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo pla tati vizej pri ameriškem konzulu — amerikaniskim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu vnoto \$25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila lde potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obračajte na najstarejšo slovensko vrtdko:

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

SEYDLITZ	12 aprila	— Bremen	KROONLAND	10 jun.	— Cherbourg
FRANCIS	12 aprila	— Hamburg	HOMERIC	11 jun.	— Boulogne
JORDUNA	15 aprila	— Hamburg	AQUITANIA	13 jun.	— Cherbourg
RYNDAM	15 aprila	— Boulogne	PARIS	14 junija	— Havre
AMERICA	15 aprila	— Cherbourg	CHICAGO	15 jun.	— Havre
FINLAND	22 aprila	— Cherbourg	ROTTERDAM	17 junija	— Boulogne
HOMERIC	15 aprila	— Cherbourg	MAJESTIC	17 junija	— Cherbourg
SAXONIA	16 aprila	— Hamburg	LAPLAND	17 jun.	— Cherbourg
PENNISULA	20 aprila	— Cherbourg	HUDSON	17 jun.	— Bremen
OLYMPIC	22 aprila	— Cherbourg	CARONIA	17 jun.	— Cherbourg
POTOMAC	22 aprila	— Cherbourg	VANDYCK	17 junija	— Hamburg
LA TOURAINE	22 aprila	— Havre	CARONIA	17 jun.	— Hamburg
MAURETANIA	25 aprila	— Cherbourg	BERENGARIA	20 junija	— Cherbourg
ARABIC	25 aprila	— Genoa	MONGOLIA	21 jun.	— Hamburg
ARABIC	25 aprila	— Genoa	OLYMPIC	24 jun.	— Cherbourg
MANCHURIA	26 aprila	— Hamburg	LAFAYETTE	24 jun.	— Havre
MANOVER	26 aprila	— Bremen	ORBITA	24 jun.	— Cherbourg
PARIS	26 aprila	— Havre	AMERICA	24 jun.	— Bremen
ROCHAMBEAU	26 aprila	— Havre	RYNDAM	24 jun.	— Boulogne
ORPESA	29 aprila	— Hamburg	FRANCE	28 jun.	— Havre
ZEELAND	29 aprila	— Cherbourg	MAURETANIA	27 jun.	— Cherbourg
N. AMSTERDAM	29 aprila	— Boulogne	MINNEKAHDA	28 jun.	— Hamburg
LONE STAR ST.	29 aprila	— Cherbourg	LA TOURAINE	29 jun.	— Havre
AQUITANIA	2 maja	— Cherbourg	HOMERIC	1 jun.	— Hamburg
ST. PAUL	3 maja	— Hamburg	SAXONIA	1 junija	— Hamburg
LA SAVOIE	6 maja	— Havre	PR. MATOIKKA	1 junija	— Bremen
G. WASHINGTON	6 maja	— Cherbourg	ANTONIA	1 junija	— Bremen
HOMERIC	6 maja	— Cherbourg	AQUITANIA	4 junija	— Cherbourg
FINLAND	6 maja	— Cherbourg	PARIS	5 junija	— Havre
NOORDAM	6 maja	— Boulogne	ROCHAMBEAU	6 junija	— Cherbourg
YORK	10 maja	— Bremen	FINLAND	1 junija	— Cherbourg
FRANCE	10 maja	— Havre	MANCHURIA	5 junija	— Hamburg
CHICAGO	11 maja	— Havre	ARABIC	8 junija	— Genoa
LAPLAND	13 maja	— Cherbourg	MAJESTIC	8 junija	— Cherbourg
RYNDAM	13 maja	— Cherbourg	ORBITA	8 junija	— Hamburg
OLYMPIC	13 maja	— Cherbourg	LONE STAR ST.	8 junija	— Cherbourg
HUDSON	13 maja	— Cherbourg	N. AMSTERDAM	8 junija	— Boulogne
ROTTERDAM	13 maja	— Boulogne	PRES. WILSON	8 junija	— Trst
CARONIA	13 maja	— Cherbourg	ORPESA	10 jun.	— Hamburg
ANDANIA	13 maja	— Cherbourg	ST. PAUL	12 junija	— Hamburg
MAURETANIA	16 maja	— Havre	BERENGARIA	12 junija	— Cherbourg
MONGOLIA	17 maja	— Hamburg	JAUBAN	12 junija	— Hamburg
MAJESTIC	20 maja	— Cherbourg	ZEELAND	12 junija	— Cherbourg
RYNDAM	20 maja	— Boulogne	OLYMPIC	15 junija	— Cherbourg
AMERICA	20 maja	— Cherbourg	NOORDAM	15 junija	— Boulogne
PRES. WILSON	20 maja	— Hamburg	G. WASHINGTON	15 junija	— Cherbourg
VESTRISS	23 maja	— Cherbourg	MAURETANIA	18 junija	— Cherbourg
AQUITANIA	23 maja	— Havre	ARGENTINA	15 junija	— Trst
PARIS	24 maja	— Hamburg	ANDANIA	22 junija	— Cherbourg
SAXONIA	25 maja	— Hamburg	ROTTERDAM	22 junija	— Boulogne
MAURETANIA	25 maja	— Hamburg	HOMERIC	22 junija	— Hamburg
MANCHURIA	25 maja	— Havre	LAFAYETTE	22 junija	— Havre
LA TOURAINE	27 maja	— Cherbourg	ORPESA	22 junija	— Hamburg
JORDUNA	27 maja	— Cherbourg	HUDSON	22 junija	— Bremen
ANTONIA	27 maja	— Cherbourg	MONGOLIA	26 junija	— Hamburg
FINLAND	27 maja	— Cherbourg	FRANCE	26 junija	— Havre
PR. MATOIKKA	30 maja	— Hamburg	CARONIA	29 junija	— Cherbourg
MINNEKAHDA	31 maja	— Hamburg	MAJESTIC	29 junija	— Cherbourg
FRANCE	31 maja	— Havre	RYNDAM	29 junija	— Boulogne
POTOMAC	31 maja	— Bremen	VANDYCK	29 junija	— Hamburg
ROCHAMBEAU	1 jun.	— Havre	AMERICA	29 junija	— Cherbourg
ORBITA	3 junija	— Boulogne	AQUITANIA	1 avg.	— Cherbourg
N. AMSTERDAM	3 jun.	— Cherbourg	PARIS	2 avg.	— Havre
ORPESA	8 junija	— Hamburg	CRETIC	8 avg.	— Genoa
LONE STAR ST.	3 maja	— Hamburg	BEVEDEERE	10 avg.	— Trst
ZEELAND	6 junija	— Cherbourg	LA SAVOIE	12 avg.	— Havre
MAURETANIA	6 junija	— Cherbourg	LAFAYETTE	19 avg.	— Havre
ST. PAUL	7 junija	— Hamburg	PARIS	23 avg.	— Havre
LA SAVOIE	10 jun.	— Havre	PRES. WILSON	26 avg.	— Trst
G. WASHINGTON	10 jun.	— Cherbourg	ARABIC	29 avg.	— Genoa
HOMERIC	10 jun.	— Cherbourg			